

**Komunitný plán sociálnych
služieb obce Veľká Ves
2019-2024**

Obsah

I. Úvodná časť	5
1.1 Teoretické východiská	5
1.2 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb	6
1.3 Princípy komunitného plánovania	7
1.4 Výhody komunitného plánovania	7
1.5 Podstata komunitného plánovania	7
1.6 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb	7
1.7 Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) a cieľové skupiny KPSS	10
1.8 Východiskové podklady pri spracovaní KPSS obce Veľká Ves	11
1.9 Druhy a formy sociálnych služieb	15
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb v obci Veľká Ves	23
2.1 Východisková situácia	23
2.2 Organizácia komunitného plánovania	24
2.3 Riadiaca skupina komunitného plánovania sociálnych služieb v obci	25
II. Analytická časť	26
3. Sociálno – demografické údaje	26
3.1 Charakteristika obce Veľká Ves	26
3.2 Vymedzenie územia	27
3.3 Základná infraštruktúra	29
3.4 Obyvateľstvo	33
4. Štruktúra zamestnanosti	37
4.1 Vývoj nezamestnanosti	37
4.2 Štruktúra poberateľov sociálnych dávok	39
5. Poskytovatelia sociálnych služieb v obci	39
6. Poskytovatelia sociálnych služieb v regióne	39
7. Dotazníkový prieskum	44
8. SWOT analýza	60
III. Strategická časť	62
9. Cieľové skupiny	62
9.1 Popis cieľovej skupiny „Seniori a zdravotne postihnuté osoby“	62
9.2 Popis cieľovej skupiny „Rodina s deťmi a mládež“	62
10. Strategická časť	63
10.1 Strategický cieľ	63

10.2 Priority a opatrenia v oblasti sociálnych služieb	63
11. Časový rámec a monitoring realizácie KPSS.....	69
ZÁVER.....	71

Použitá terminológia:

Klient – prijímateľ sociálnej služby - je osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii

Poskytovateľ sociálnej služby - je subjekt, ktorý poskytuje sociálne služby v zmysle o sociálnych službách, a to ako:

a) *verejný poskytovateľ* (t.j. obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou, právnická osoba zriadená alebo založená vyšším územným celkom),

b) *neverejný poskytovateľ* (t.j. hlavne nezisková organizácia, občianske združenie, cirkevná organizácia, Slovenský Červený kríž, resp. fyzická osoba)

Objednávateľ sociálnej služby - je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce a vyššie územné celky, v ktorých kompetencii je sociálna oblasť

Pracovná skupina - je tvorená zástupcami objednávateľa, poskytovateľov a užívateľmi sociálnych služieb a spoločne sa zaoberá určitým okruhom problémov

Sociálna služba - je definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo iná činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutých podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby sa poskytujú ako:

- a) pobytové (celoročné alebo týždenné),
- b) ambulantné,
- c) terénne.

Sociálne poradenstvo (ďalej „SP“) - je definované ako odborná činnosť, ktorej cieľom je odborná pomoc fyzickej osobe, rodine alebo komunite v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá sa vykonáva na 2 úrovniach:

1. základné sociálne poradenstvo, t.j.:

- posúdenie povahy problému
- poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému
- odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

2. špecializované sociálne poradenstvo, t.j.:

- zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov
- poskytnutie konkrétnej odbornej pomoci.

Sociálnoprávna ochrana detí (ďalej „SPOD“) je definovaná ako súbor opatrení na zabezpečenie ochrany dieťaťa (t.j. blaho a najlepší záujem o dieťa), výchovy a všestranný vývin dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

Sociálna kuratela (ďalej „SK“) je definovaná ako súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Nepriaznivá sociálna situácia je definovaná ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.

Sociálna rehabilitácia je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobslužbe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami.

I. Úvodná časť

1. Komunitné plánovanie

1.1 Teoretické východiská

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami.

Ide o otvorený proces, cieľom ktorého je :

- napĺňanie potrieb občanov odkázaných na jednotlivé formy sociálnej pomoci
- zabezpečovanie zdrojov (finančných a personálnych) na jednotlivé formy sociálnej pomoci
- hľadanie optimálnych riešení, ktoré najlepšie zodpovedajú miestnym podmienkam a potrebám ľudí
- predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov, skupín a opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (pričom v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolajú strach a neistotu)
- posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov mesta/obce.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov, pričom je to otvorený proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Je to dobrý spôsob ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. V porovnaní s inými metódami výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, pretože zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie. Dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov. Komunitné plánovanie nám dá odpoveď na otázku, ako veľa a aké sociálne služby treba vytvoriť, ako by mali byť v území rozmiestnené a aké ľudské, materiálne a finančné zdroje máme k dispozícii.

Komunitné plánovanie má byť zamerané najmä na rozvoj komunitných sociálnych služieb. Z toho vyplýva, že služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce, mesta zotrvali vo svojom prirodzenom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou, stacionár pre starších ľudí). Jednou zo základných podmienok pre úspešný proces komunitného plánovania je zapojenie troch skupín účastníkov: zadávateľov sociálnych služieb, poskytovateľov sociálnych služieb a užívateľov sociálnych služieb.

1.2 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb

Účastníkmi sú :

- a. zadávatelia sociálnych služieb** – subjekty, ktorým zabezpečovanie sociálnych služieb na príslušnom území vyplýva zo zákona. Sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú a organizujú. V systéme verejnej správy na Slovensku sú to obce, mestá a samosprávne kraje
- b. poskytovatelia sociálnych služieb** – subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľ sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo samosprávnym krajom – „verejný poskytovateľ sociálnej služby“ a ďalšia právnická osoba a fyzická osoba – „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“
- c. užívatelia sociálnych služieb** - osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby z dôvodu ich nepriaznivej sociálnej situácie. Do nepriaznivej sociálnej situácie sa jednotlivec môže dostať z rôznych príčin, napr.: v dôsledku vysokého veku, nepriaznivého zdravotného stavu, krízových životných situácií, životných návykov, spôsobu života, ktorý vedie ku konfliktu so spoločnosťou, trestno-právnej činnosti a pod.
- d. verejnosť** – rodinní príslušníci užívateľov sociálnych služieb, občania žijúci na príslušnom území, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo nedotýka, ale v blízkej budúcnosti môžu patriť k potenciálnym užívateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovanie sociálnych služieb môže ovplyvniť kvalitu ich života

1.3 Princípy komunitného plánovania

Princípy komunitného plánovania sú:

- a. **princíp triády**, predstavujúci spoluprácu zadávateľov, poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb a rovnako princíp dohody, ktorý je charakterizovaný výsledným plánom
- b. **princíp rovnosti**, ktorý zaručuje každému právo zaujímať sa o veci verejné – každý občan má právo slobodne sa vyjadriť a zároveň nikto nesmie byť vylúčený a diskriminovaný
- c. **princíp skutočných potrieb**, ktorý charakterizuje analýza popisujúca stav služieb
- d. **princíp kompetencie účastníkov**, ktorý kladie dôraz na profesionalitu a zodpovednosť

1.4 Výhody komunitného plánovania

Hlavnou výhodou komunitného plánovania je skutočnosť, že sú doň zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia, poskytovatelia, prijímatelia). To nielenže napomáha zvyšovať kvalitu plánovania a poskytovania sociálnych služieb, ale taktiež výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, a to nielen v procese plánovania, ale aj v rozhodovacom procese, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania. Komunitný plán sociálnych služieb ako výsledok komunitného plánovania zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali miestnym potrebám a reagovali na miestne špecifiká.

1.5 Podstata komunitného plánovania

Najdôležitejšou podstatou komunitného plánovania je zapájanie všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, alebo sa ich v blízkej budúcnosti dotýkať môžu, do otvoreného dialógu o podobe sociálnych služieb. Základným pilierom plánovania je zisťovanie potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení. Zásadný význam v procese plánovania má preto poznanie záujmu všetkých zúčastnených strán (zadávateľov, poskytovateľov, prijímateľov sociálnych služieb) a verejnosti, ich vzájomné prepojenie a spolupráca.

1.6 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

Sociálne služby sa poskytujú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní

(živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách), ktorý upravuje podmienky, postupy a formy poskytovania sociálnych služieb ako aj povinnosti poskytovateľov. Jeho cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodu, že:

- osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok
- je ohrozený jej vývoj v dôsledku jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku
- osoba je ťažko zdravotne postihnutá alebo má nepriaznivý zdravotný stav
- osoba dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok
- osoba vykonáva opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím
- osoba je ohrozená správaním iných fyzických osôb alebo sa stala obeťou správania iných fyzických osôb
- osoba zotráva v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
- stratila bývanie alebo je ohrozená stratou bývania.

Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že tieto činnosti sú taxatívne vymedzené. Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- **sociálne služby krízovej intervencie** (terénna sociálna služba krízovej intervencie; poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach – nocľaháreň, útulok, domov na polceste, nízkoprahové denné centrum, integračné centrum, komunitné centrum, zariadenie núdzového bývania; nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu)
- **sociálne služby na podporu rodiny s deťmi** (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, služba

na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, služba včasnej intervencie)

- **sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku** (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, domáca opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčítateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok)
- **sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií** (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií)
- **podporné služby** (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, podpora samostatného bývania, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Zákon o sociálnych službách v § 80 upravuje pôsobnosť obce pri poskytovaní sociálnych služieb. Okrem koncepcnej, rozhodovacej, posudkovej, poradenskej, kontrolnej, registračnej, evidenčnej, štatistickej, finančnej činnosti a terénnej sociálnej práce je v pôsobnosti obce poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie:

- sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári
- nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu
- opatrovateľskej služby
- prepravnej služby
- odľahčovacej služby
- pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
- terénnej sociálnej služby krízovej intervencie

a zriaďovať a zakladať nasledovné zariadenia sociálnych služieb:

- nocľaháreň
- nízkoprahové denné centrum
- zariadenie pre seniorov

- zariadenie opatrovateľskej služby
- denný stacionár.

Obec môže zriaďovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečiť aj iné druhy sociálnej služby, prípadne môže sociálne služby účelne a vhodne spájať. Zákon o sociálnych službách zaručuje právo fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa za splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom a ďalšie práva pri poskytovaní sociálnych služieb.

Poskytovateľmi sociálnych služieb sú v súlade so zákonom obce právnické osoby zriadené alebo založené obcou alebo samosprávnym krajom (verejní poskytovatelia sociálnych služieb) a iné právnické alebo fyzické osoby (neverejní poskytovatelia sociálnych služieb). Sociálne služby môže poskytovať len poskytovateľ zapísaný do registra poskytovateľov sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnej služby (tzv. štandardy kvality). Poskytovateľ je povinný napríklad vypracovať individuálny rozvojový plán klienta, dodržiavať maximálny počet klientov na jedného zamestnanca a za účelom zvýšenia profesionality práce vypracovať a uskutočňovať program supervízie.

1.7 Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) a cieľové skupiny KPSS

Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) je strategický dokument, ktorý analyzuje stav poskytovaných sociálnych služieb na území obce, hodnotí potreby a požiadavky jej obyvateľov a navrhuje budúci rozvoj v oblasti sociálnych služieb na stanovené obdobie. Dokument je reálnym výstupom komunitného plánovania sociálnych služieb a výsledkom dohody medzi zadávateľmi, poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb. Poukazuje na potreby v danej komunite, pričom poskytuje aj možnosti finančného, personálneho, prevádzkového a organizačného zabezpečenia v oblasti poskytovania sociálnych služieb v danej komunite.

Najdôležitejšie ciele komunitného plánu sú:

- zistiť potreby a požiadavky prijímateľov sociálnych služieb
- zistiť plány a predstavy poskytovateľov sociálnych služieb

- koordinovať ponuku a dopyt v sociálnych službách
- vytvoriť kompromis medzi predstavami, požiadavkami, možnosťami a dostupnými zdrojmi
- zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb
- stanoviť priority pre budúci rozvoj sociálnych služieb.

V § 83 zákona o sociálnych službách je podrobne upravená povinnosť obce vypracovávať komunitný plán sociálnych služieb, všetky jeho náležitosti ako aj úlohy a povinnosti obce v procese jeho prípravy a realizácie.

Každý užívateľ sociálnej služby patrí v rámci komunitného plánu sociálnych služieb do niektorej z cieľových skupín. Cieľovými skupinami sú prevažne: rodiny s deťmi, mládež, seniori, osoby so zdravotným postihnutím, osoby v zložitých životných situáciách, osoby aktívne v komunitách a podobne.

1.8 Východiskové podklady pri spracovaní KPSS obce Veľká Ves

Základným východiskovým dokumentom pri spracovaní KPSS je **Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov**. Tento zákon ukladá mestám a obciam povinnosť, aby bol KPSS vypracovaný v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so Zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020

1. Zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho nediskriminačného prístupu a s dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti.
2. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity.
3. Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

4. Zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho odkázaného člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže.
5. Deinštitucionalizovať sociálne služby.
6. Presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.
7. Zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Ďalším východiskovým podkladom, s ktorým je potrebné pracovať pri spracúvaní KPSS, je Koncepcia rozvoja sociálnych služieb príslušného samosprávneho kraja, v našom prípade ide o **Koncepciu rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji**, ktorá musí byť komplementárna, s uplatňovaním princípu subsidiarity.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011 - 2017

- bola schválená Uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 199/2011 z 28. februára 2011.

Víziou BBSK je zvýšenie kvality života všetkých cieľových skupín občanov Banskobystrického kraja, a teda dosiahnutie toho, aby sociálne služby, sociálne poradenské a prevenčné aktivity a výkon opatrení o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele boli:

- súčasťou funkčnej sociálnej siete v rámci komplexného systému verejných služieb
- dostupné, adresné a reagovali na potreby občanov kraja
- kvalitné a konkurencieschopné
- efektívne, progresívne, flexibilné a integrované
- dôsledne založené na ponímaní občana ako subjektu a nie objektu sociálnych služieb
- zabezpečené z viacerých finančných zdrojov.

STRATEGICKÝ PLÁN

Hlavný cieľ: Zvyšovať kvalitu, dostupnosť a efektívnosť sociálnych služieb, sociálneho poradenstva, prevencie a výkonu opatrení SPODaSK v BBSK (ďalej „sociálnych služieb“)

Dopady:

- zvýšená kvalita života cieľových skupín občanov
- znížená sociálna izolovanosť rôznych cieľových skupín
- znížený počet sociálno-patologických javov
- zachovanie sociálnej rovnováhy

Strategický cieľ 1

Zefektívňovať postupy koordinácie a riadenia sociálnych služieb

Dopady:

- optimalizácia tokov finančných prostriedkov
- zefektívnenie poskytovania sociálnych služieb
- zvýšená kvalita poskytovania sociálnych služieb

Strategický cieľ 2

Podporovať rozvoj sociálnych služieb podľa potrieb cieľových skupín občanov

Dopady:

- rozvoj dlhodobu dopytovaných a nových druhov sociálnych služieb a ich priblíženie ku klientovi
- zvýšená informovanosť cieľových skupín občanov, jednotlivých poskytovateľov a odbornej verejnosti o možnostiach poskytovania sociálnych služieb
- participácia poskytovateľov na tvorbe regionálnej sociálnej politiky

Neodmysliteľným dokumentom, z ktorého je taktiež dôležité vychádzať, je Plán hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce Veľká Ves.

Plán hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce (PHSEKR) obce má charakter strategického, resp. strednodobého rozvojového dokumentu (5-7 rokov). Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PHSR dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PHSR získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PHSR skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Komunitný plán sociálnych služieb sa zameriava na sociálnu oblasť rozvoja obce.

Strategický cieľ PHSR obce Veľká Ves:

Využiť všetky možnosti a vynaložiť úsilie všetkých k tomu, aby boli priamo v obci Veľká Ves najlepšie podmienky pre všestranne kvalitný život občanov, a to zlepšením stavu životného prostredia, budovaním infraštruktúry, tvorby pracovných príležitostí, starostlivosti o starších občanov, aby sa obec stala domovom a miestom pre plnohodnotný život všetkých jej obyvateľov.

Špecifický cieľ č.1. *Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry obce a vybavenosti zodpovedajúcej nárokom moderného obyvateľa na vidieku*

- Opatrenie č.1.1.: Výstavba, rekonštrukcia miestnych komunikácií a inžinierskej siete v obci
- Opatrenie č.1.2.: Dobudovanie športovej infraštruktúry
- Opatrenie č.1.3.: Zlepšenie stavu obecných budov
- Opatrenie č. 1.4.: Dobudovanie ostatnej infraštruktúry

Špecifický cieľ č.2. *Využitie ekonomického potenciálu pre rozvoj ekonomických činností*

- Opatrenie č.2.1.: Podpora malého a stredného podnikania v obci, ako nástroja na zabezpečenie ekonomickej sebestačnosti obyvateľa aj obce
- Opatrenie č.2.2.: Podpora rozvoja služieb vo všetkých oblastiach vrátane CR
- Opatrenie č.2.3.: Podpora rozvoja zamestnanosti v obci

Špecifický cieľ č. 3. *Podpora rozvoja ľudského potenciálu, sociálneho, kultúrneho a spoločenského života obyvateľov*

- Opatrenie č.3.1.: Starostlivosť o sociálne skupiny obyvateľstva, ktoré vyžadujú pozornosť a pomoc
- Opatrenie č.3.2.: Podpora verejnoprospešných aktivít, kultúrno – spoločenských podujatí
- Opatrenie č.3.3.: Podpora vzniku a činností záujmových združení a spolkov, aktivizácie obyvateľstva
- Opatrenie č.3.4.: Podpora prezentácie obce na úrovni miestnej a regionálnej

Špecifický cieľ č. 4. *Rozvoj a podpora prírodných daností so smerovaním na skvalitnenie života na vidieku v zdravom životnom prostredí s ekologickým prístupom*

- Opatrenie č.4.1.: Ochrana životného prostredia
- Opatrenie č.4.2.: Podpora spracovania miestnych zdrojov ekologickým spôsobom
- Opatrenie č.4.3.: Efektívne hospodárenie s odpadmi, znižovanie znečistenia životného prostredia spôsobené človekom

1.9 Druhy a formy sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách vymedzuje (§12) nasledovné druhy sociálnych služieb:

a) Sociálne služby krízovej intervencie

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie – poskytuje sa fyzickej osobe (ďalej len „FO“) v nepriaznivej sociálnej situácii a jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto FO, odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy a potravín.
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach
 - 2.1. *nízkoprahové denné centrum* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii počas dňa v rozsahu sociálneho poradenstva a pomoci pri uplatňovaní svojich práv a záujmov. Vytvára podmienky pre prípravu a výdaj stravy a vykonávanie základnej osobnej hygieny.

- 2.2. *integračné centrum* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii v rozsahu sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie. Vytvára podmienky na rozvoj pracovných zručností a záujmovú činnosť.
- 2.3. *komunitné centrum* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii v rozsahu základného sociálneho poradenstva, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoci pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia. Vykonáva sa tu aj preventívna aktivita a zabezpečuje záujmová činnosť. V komunitnom centre sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Sociálnu službu v komunitnom centre možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.
- 2.4. *nocľaháreň* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, v rozsahu poskytnutia ubytovania poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálneho poradenstva, nevyhnutného ošatenia a obuvi. Vytvára podmienky na prípravu a výdaj stravy a vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.
- 2.5. *útulok* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, v rozsahu poskytnutia ubytovania na určitý čas, sociálneho poradenstva, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a nevyhnutného ošatenia a obuvi. Zariadenie zabezpečuje rozvoj pracovných zručností a vytvára podmienky na prípravu stravy a výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť. Poskytovateľ sociálnej služby v útulku poskytuje túto sociálnu službu oddelene pre jednotlivcov a oddelene pre rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.
- 2.6. *domov na polceste* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii na určitý čas, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannej výchovy. V domove na polceste sa poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a zároveň sa zabezpečuje rozvoj pracovných zručností a pomoc pri pracovnom uplatnení. Vytvára podmienky pre prípravu a výdaj stravy a vykonávanie

základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť.

2.7. *zariadenie núdzového bývania* – Poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii v rozsahu ubytovania na určitý čas, sociálneho poradenstva a pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Vytvára podmienky pre prípravu a výdaj stravy a vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť.

3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu – poskytuje sa FO v nepriaznivej sociálnej situácii a jej rodine. V rámci nej sa poskytuje sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita a zároveň zabezpečuje pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia a záujmová činnosť. Poskytuje sa ambulatnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

b) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa – poskytuje sa, ak rodič dieťaťa alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a výchova a zabezpečuje záujmová činnosť.
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti – poskytuje sa, ak rodič dieťaťa alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, sociálne poradenstvo, ubytovanie na určitý čas, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a výchova a zabezpečuje záujmová činnosť.

3. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života – poskytuje sa rodičovi alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu v čase prípravy na trh práce alebo v čase vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa a prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole resp. vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom. V rámci služby na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova a zabezpečuje záujmová činnosť.
 4. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa – poskytuje sa, ak sa rodič dieťaťa alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu pripravuje na povolanie štúdiom na strednej resp. vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť. V zariadení sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova.
 5. služba včasnej intervencie – poskytuje sa dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa. V rámci služby včasnej intervencie sa poskytuje špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a vykonáva stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím a preventívna aktivita. V rámci služby včasnej intervencie sa vykonáva komunitná rehabilitácia. Službu včasnej intervencie možno poskytovať ambulatnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.
- c) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:**

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre FO, ktoré sú odkázané na pomoc inej FO a pre FO, ktoré dovŕšili dôchodkový vek
 - 1.1. *zariadenie podporovaného bývania* - poskytujú sa sociálne služby FO, ktorá je za pomoci inej osoby a pod jej dohľadom schopná viesť samostatný život. Dohľad sa

zabezpečuje pri samoobslužných úkonoch, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách. Okrem dohľadu sa poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv. Zároveň sa utvárajú podmienky pre prípravu stravy, upratovanie, pranie, žehlenie a vykonáva sociálna rehabilitácia.

1.2. zariadenie pre seniorov – poskytujú sa sociálne služby FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej FO a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., alebo FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie údržba šatstva a osobné vybavenie. Utvárajú sa tiež podmienky pre úschovu cenných vecí a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

1.3. zariadenie opatrovateľskej služby - poskytuje sa sociálna služba pre plnoletú FO na určitý čas, ak je odkázaná na pomoc iných podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva a uschovávajú sa cenné veci.

1.4. rehabilitačné stredisko - poskytuje sa sociálna služba FO odkázanej na pomoc inej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., ktorá je slabozraká, nepočujúca alebo ťažko obojstranne nedoslýchavá. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva. Pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby sa ubytovanie poskytuje len na určitý čas. Ak sa poskytuje v zariadení ambulatná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať ubytovanie, stravovanie, pranie a žehlenie.

1.5. domov sociálnych služieb - poskytuje služby týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulatnou sociálnou službou FO s vysokým stupňom odkázanosti alebo osobe nevidiacej resp. prakticky nevidiacej. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva, osobné vybavenie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť, utvárajú sa podmienky pre úschovu cenných vecí a vzdelávanie. Ak sa

v domove sociálnych služieb poskytujú sociálne služby deťom, utvárajú sa v ňom aj podmienky na výchovu.

1.6. špecializované zariadenie - poskytuje sociálne služby FO s vysokým stupňom odkázanosti a s ťažkým zdravotným postihnutím. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva, osobné vybavenie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť, utvárajú sa podmienky pre úschovu cenných vecí a vzdelávanie. Ak sa v špecializovanom zariadení poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im aj výchova.

1.7. denný stacionár - poskytuje sa sociálna služba FO, ktorá je odkázaná na pomoc inej FO, ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V zariadení sa poskytuje stravovanie, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby a zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť. Ak sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Sociálne poradenstvo sa poskytuje aj rodinným príslušníkom.

2. domáca opatrovateľská služba - poskytuje sa FO, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby (stupeň odkázanosti II. a vyššie) a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Rozsah služby určuje v hodinách obec.

3. prepravná služba - sociálna služba poskytovaná FO s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo FO s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba - sociálne služby poskytované FO, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a FO s mentálnym postihnutím.

5. tlmočnická služba - sociálna služba poskytovaná FO odkázanej na tlmočenie. Tlmočenie sa poskytuje v posunkovej reči, artikulačne a taktilne.

6. sprostredkovanie tlmočnickej služby - sociálna služba poskytovaná FO so zdravotným postihnutím pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických

osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení FO so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

7. sprostredkovanie osobnej asistencie - sociálna služba poskytovaná FO s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo FO s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi FO s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.
8. požičiavanie pomôcok - sociálna služba poskytovaná FO s ťažkým zdravotným postihnutím a FO s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

d) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci - sociálna služba poskytovaná FO, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Znamená to poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej alebo elektronickej komunikácie s FO prostredníctvom signalizačného alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci.
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií - sociálna služba poskytovaná FO, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva prostredníctvom telefónu, faxu, internetu.

e) Podporné služby

1. odľahčovacia služba - sociálna služba poskytovaná FO, ktorá opatruje inú FO s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje FO s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom FO, ktorá opatruje,

nemôže opatrovanie vykonávať. Cieľom odľahčovacej služby je umožniť FO, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia. Odľahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku.

2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností - sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi, FO, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a FO, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy. Za pomoc sa považuje zastupovanie FO v konaní o obmedzení alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony, súčinnosť pri spisovaní návrhov na súd na začatie konania o obmedzení alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony, poskytovanie alebo sprostredkovanie sociálneho poradenstva alebo iného poradenstva s cieľom nájsť možnosti pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov FO, ktoré to nedokážu samy, spolupráca so zariadeniami, ÚPSVaR, súdmi a ďalšími osobami pred začatím konania a počas konania o obmedzení alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony, vyhľadávanie a príprava FO, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka a príprava opatrovníkov na výkon opatrovníckych práv a povinností.
3. denné centrum – v ňom sa počas dňa poskytuje sociálna služba FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnúčaťom. Poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmovú činnosť.
4. podpora samostatného bývania - sociálna služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti FO, zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti a hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, zapojení sa do spoločenského a pracovného života a pod. Poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a zabezpečuje preventívnu aktivitu a sociálnu rehabilitáciu.
5. jedáleň - poskytuje stravovanie FO, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie resp. nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek. Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti.
6. práčovňa – utvárajú sa v nej podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva FO, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie resp. nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

7. stredisko osobnej hygieny - utvárajú sa v ňom podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny FO, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie resp. nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje (§13) nasledovné formy sociálnych služieb:

- **ambulantná forma** – poskytuje sa FO, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby,
- **terénna forma** – poskytuje sa FO v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí,
- **pobytová forma** (v zariadení) – poskytuje sa, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná alebo týždenná sociálna služba.,
- **iná forma** – poskytuje sa najmä telefonicky alebo použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb v obci Veľká Ves

2.1 Východisková situácia

Zmyslom komunitného plánovania je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Súčasná sociálna situácia niektorých skupín obyvateľov nie je vyhovujúca. Samospráva je zo zákona povinná poskytovať určité sociálne služby, má však aj možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti v spoločnosti. Dobre fungujúca sociálna sieť je potrebná na to, aby bolo možné zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych dôvodov dostal do neriešiteľných situácií alebo tam, kde je pomoc spoločnosti žiaduca.

Sociálna infraštruktúra je určená na zabezpečenia sociálnych potrieb obyvateľov. Spoločenské a ekonomické zmeny priniesli so sebou nový systém prerozdeľovania v sociálnej oblasti, a to nielen financií, ale hlavne kompetencií medzi štátnou správou, samosprávou a

súkromným sektorom. Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. definoval sociálne služby ako činnosti zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivých sociálnych situácií, na riešenie týchto nepriaznivých situácií, ako aj riešenie krízových situácií osôb, rodiny a komunity. Súčasťou sociálnej služby je aj prevencia sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny. Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce. V podmienkach obce je možné sociálnu prácu vykonávať ako terénnu, ambulantnú a pobytovú.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Veľká Ves je zameraný na zlepšenie ponuky, kvality, dostupnosti, efektivity a využitia sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb bol vypracovaný v súlade s § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení novely zákona č. 331/2017 Z. z. o sociálnych službách a novely zákona č. 351/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej „v znení novely“). Jeho vypracovanie je v súlade s originálnou kompetenciou a pôsobnosťou vo svojom územnom obvode.

2.2 Organizácia komunitného plánovania

Cieľovými skupinami, ktorými sa komunitný plán sociálnych služieb zaoberá, sú skupiny obyvateľov, ktoré sa nachádzajú v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením.

Do týchto skupín v rámci KPSS obce Veľká Ves patria:

- seniori a zdravotne postihnuté osoby
- rodiny s deťmi a mládež

Seniori – sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli dôchodkový vek a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom. Zabezpečenie sociálnych služieb pre túto vekovú kategóriu je plne v kompetencii obce. Uvedená cieľová skupina si z demografického hľadiska vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany sociálnych služieb. V obci v súčasnosti žije vo veku nad 60 rokov 108

občanov. Ich počet neustále rastie a preto je potrebné, pre túto skupinu obyvateľov zabezpečiť podmienky na ich dôstojné prežitie staroby.

Zdravotne postihnutí občania sú systémovo riešení poskytovaním rôznych foriem kompenzácie sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia, ktoré sú v kompetencii štátu. Sociálne služby pre túto skupinu občanov zabezpečuje a financuje vyšší územný celok. Pre obec v tomto čase zvláštne úlohy nevyplývajú. Úlohou obce pre túto skupinu občanov je vytvárať vhodné podmienky pre občiansky a spoločenský život, vytvárať podmienky pre spoločenské aktivity a poskytovať im sociálne poradenstvo.

Rodiny s deťmi, mládež – v tejto skupine sa jedná o finančnú podporu voľno časových aktivít detí a mládeže, rodín s deťmi, resp. mamičiek s deťmi

2.3 Riadiaca skupina komunitného plánovania sociálnych služieb v obci

Riadiaca skupina KPSS je hlavným iniciátorom procesu, ktorý je zodpovedný za priebeh procesu a dodržanie časového harmonogramu, uskutočňuje strategické rozhodnutia v rámci procesu, prerokúva a schvaľuje výstupy zo stretnutí. Prvé stretnutie ku komunitnému plánovaniu sa uskutočnilo 26.06.2019, na stretnutí bola vytvorená riadiaca skupina.

Úlohy riadiacej skupiny:

- rozhodovanie o voľbe jednotlivých postupov,
- zber informácií z oblasti poskytovania sociálnych služieb v pôsobnosti obce
- návrh a spracovanie konkrétnych opatrení
- monitoring potrieb konkrétnych užívateľov a žiadateľov
- špecifiká záujmov cieľovej skupiny a ich presadzovanie
- schvaľovanie výstupov KPSS,
- riadenie a koordinácia plánovaného harmonogramu práce,
- monitorovanie postupu komunitného plánovania,
- koordinácia prác na jednotlivých častiach komunitného plánu,
- schválenie konečnej verzie komunitného plánu.

Riadiaca skupina bola zostavená v súlade s princípom partnerstva a rovnosti medzi všetkými účastníkmi. Taktiež bol dodržaný princíp vyváženého zastúpenia všetkých účastníkov – zadávateľov, poskytovateľov a užívateľov sociálnych služieb v obci. Stretnutia pracovných

skupín aj riadiaceho výboru sa uskutočňovali v priestoroch zasadačky Obecného úradu vo Veľkej Vsi.

Garantom komunitného plánu sociálnych služieb obce Veľká Ves na roky 2019 – 2024 je starosta obce Veľká Ves Jozef Líška. Koordinátorom a zároveň aj spracovateľom komunitného plánu je Občianske združenie PRODEM.

P.č.	Meno a priezvisko, titl.	Organizácia / cieľová skupina
1.	Michal Kulich	poslanec obecného zastupiteľstva
2.	Erik Straško	poslanec obecného zastupiteľstva
3.	Ján Purdel	poslanec obecného zastupiteľstva
4.	Michal Hakeľ	poslanec obecného zastupiteľstva
5.	Jozef Líška	starosta

II. Analytická časť

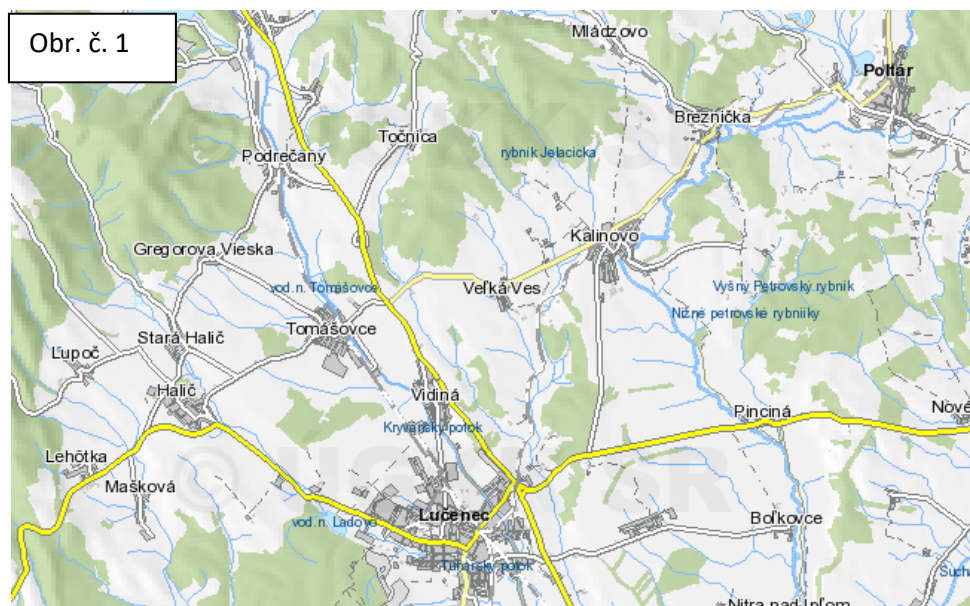
3. Sociálno – demografické údaje

3.1 Charakteristika obce Veľká Ves

Základné údaje

<i>Názov obce:</i>	Veľká Ves
<i>Okres:</i>	Poltár
<i>Vyšší územný celok:</i>	Banskobystrický samosprávny kraj
<i>Meno starostu:</i>	Jozef Líška
<i>Poštová adresa OcÚ:</i>	Obecný úrad Veľká Ves 53, 985 01 Kalinovo
<i>Telefón:</i>	047 / 439 09 22
<i>Fax:</i>	047 / 439 09 22

e-mail: velkaves@velkaves.sk
 www: www.velkaves.sk
 Počet obyvateľov: 431
 Hustota obyvateľstva/ km²: 43 obyv./ km²
 Rozloha: 980,32ha
 Nadmorská výška obce: 204 m n.m.

Zdroj: PHSEKR obce

3.2 Vymedzenie územia

Veľká Ves leží v severnej časti Lučeneckej kotliny .

Zdroj: PHSEKR obce veľká Ves

Územne spadá do okresu Poltár, ktorý patrí do katastrálneho územia južnej časti Banskobystrického kraja.

Okres Poltár susedí s okresmi Lučenec, Rimavská Sobota, Detva a Brezno.

Vzdialenosť obce Veľká Ves je 6,5 km severne od Lučenca a 11 km juhozápadne od Poltára. Veľká Ves susedí s obcou Kalinovo v poltárskom okrese, väčšia vzdialenosť ju delí od obcí Tomášovce a Vidiná pri Lučenci a tiež obce Točnica v lučenskom okrese.

Obec nemá oficiálne územné obecné časti, ľudovo sa však používajú členenia obce ako Farkaška, Jazvina a Konteska (alebo Samotrč).

História obce

Prvé poznatky z osídlenia sa datujú už do neskorej doby kamennej (IV. stor. pred n.l.). Prítomnosť človeka je možné doložiť len evidovanými nálezmi (kamenné nástroje) z doby paleolitu v okolí obce Veľká Ves a tiež okolí susednej obce Kalinovo.

Ďalšie významnejšie záznamy sa z tohto územia priradujú obdobiu halštatskej kultúry (700 až 400 rokov pred n.l.). Náleziská poskytli skromnú zbierku keramiky.

Príchod Slovanov do Poiplia z juhozápadného Slovenska Pohroním sa datuje do 6.stor. n.l., keď Slovania obsadili v Lučenskej a Ipel'skej kotline úrodné terasy Ipľa a jeho prítokov.

Podľa drobných nálezov je možné predpokladať, že sa mohli vyskytovať aj maličké osídlenia historických kultúr ako Kvádi, Rimania alebo Avari.

Prvá písomná zmienka je z roku 1335 – v Monumente Vatikana – pod názvom Magna Villa, keď patrila divínskemu panstvu. Neskorší názov Nagy Falwa je z roku 1424. V roku 1540 patrila obec rodine Mocsáryovcov. Neskôr v 2. pol. 16.storočia sa na tomto území zdržiavali aj Turci, ktorí mali v neďalekom Fiľakove významné sídlo. Z roku 1554 sa nachádza zmienka o obci v tureckom súpise obyvateľstva.

V minulosti sa územie terajšieho okresu Poltár vyznačovalo silnou sklárskou tradíciou, toto remeslo sa však obce Veľká Ves významnejšie nedotklo. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, hrnčiarstvom a kolárskou výrobou.

3.3 Základná infraštruktúra

Obec Veľká Ves je spojená s okolitými obcami autobusovou dopravou, absentuje železničné prepojenie. Stav miestnych komunikácií je v zlom stave, na niektorých miestach chýbajú chodníky.

Cez obec prechádza cestná komunikácia II. triedy E 595 smer na Lučenec. Obec Veľká Ves má dobré autobusové napojenie na okresné mestá Lučenec aj Poltár.

Obcou vedie cyklistický náučný chodník Lučenec – Halič – Tomášovce -Veľká Ves – Kalinovo - Breznička – Poltár – Rovňany – Uhorské - Málinec.

Obec je vybavená z hľadiska infraštruktúry plynom.

V obci Veľká Ves je verejný vodovod. Kanalizačná sieť a napojenie na ČOV neexistuje. Z toho dôvodu musia mať obyvatelia vybudované septiky, žumpy alebo domáce čističky odpadových vôd.

Obec má verejné osvetlenie, ktoré si v blízkej dobe bude vyžadovať rekonštrukciu.

Odpadové hospodárstvo

Obec Veľká Ves má vypracovaný Program odpadového hospodárstva, ktorý bol schválený Okresným úradom ŽP v meste Poltár. Dopĺňa ho všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom.

Obec je členom Združenia obcí pre likvidáciu komunálneho odpadu Poltár, ktoré vzniklo za účelom spravovania skládky komunálneho odpadu so sídlom v Brezničke.

Podnikateľská sféra

Infraštruktúre podmienky neumožňujú situovanie väčšieho zamestnávateľa, ale blízkosť priemyselného centra - mesta Lučenec si to ani nevyžaduje. Obyvatelia obce dochádzajú za prácou pomerne krátke vzdialenosti a uplatnenie nachádzajú hlavne menší podnikatelia, resp. živnostníci. Predmetom činnosti sú prevažne maloobchodná a veľkoobchodná činnosť, sprostredkovacie práce, podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi, zámočníctvo, výroba a spracovanie skla, vedenie účtovníctva a pod. Veľa občanov obce odchádza za prácou do zahraničia.

Cestovný ruch

V obci nie je žiadne zariadenie cestovného ruchu. Existujú predpoklady pre podnikateľské aktivity v oblasti CR charakteru letnej turistiky, v niektorých formách ako jazdecká turistika, resp. prímestská rekreácia v prírodnom prostredí. Vhodné sú aj agroturistické aktivity na poľnohospodárskych, resp. farmárskych dvoroch.

Školstvo

V obci Veľká Ves bola v minulosti zriadená jednotriedna základná škola s piatimi ročníkmi, ktorá bola zrušená v roku 1975. V súčasnosti navštevujú žiaci z Veľkej Vsi najbližšiu základnú školu v obci Kalinovo, prípadne v Lučenci. V obci nie je materská škola.

Zdravotná infraštruktúra

Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce Veľká Ves poskytujú zariadenia mimo obce, a to:

- zdravotné stredisko, ktoré sa nachádza v obci Kalinovo
- poliklinika v meste Poltár
- nemocnica v meste Lučenec
- lekárne v mestách Poltár a Lučenec a Kalinovo

V obci sa nenachádza opatrovateľské zariadenie, resp. zdravotnícke zariadenie iného druhu.

Kultúrne zariadenia, spolkový a kultúrny život v obci

V obci Veľká Ves sa nachádza:

Evanjelický kostol ev a. v. - národná kultúrna pamiatka, evidovaná v zozname národných kultúrnych pamiatok pod č. 492. Kostol je postavený v barokovo-klasicistickom štýle. V kostole je oltár z neskoro klasicistického obdobia (r.1871) a olejomaľba na plátne obraz Krista v Getsemanskej záhrade od Móra Thana .

Rímskokatolícky kostol Svätej rodiny - rímsko-katolícka fara sa nachádza v obci Breznička. Kostol bol dokončený v roku 2002.

Obyvatelia obce sa združujú v poľovníckom zväze, dobrovoľnom požiarnom zbore. Aktívne tiež pôsobia v združeniach v blízkej obci Kalinovo, najmä v OZ Združenie dôchodcov obce Kalinovo a pri aktivitách seniorov.

Obr. č. 3

Zdroj: internet

Obr. č. 4

Zdroj: internet

V obci pôsobí mimovládna organizácia **Veľkoveské združenie** - občianske združenie s činnosťou zameranou na rozvoj obce. Aktivity Veľkoveského združenia majú všestranné verejnoprospešné zameranie, a tak je možné konštatovať, že združenie naplňuje záujmy vekových a záujmových kategórií obyvateľstva obce.

Veľkoveské združenie v roku 2005 realizovalo projekt „Rekonštrukcia školiaceho, vzdelávacieho, poradenského a informačného centra“, v ktorom sa bývalá budova materskej školy premenila na centrum, kde v súčasnosti môžu občania obce naplno rozvíjať svoju záujmovú činnosť. Tu sa otvoril priestor aj na rozširovanie sociálnych služieb poskytovaných v obci.

Obr. č. 5

Zdroj: internet

K tradičným podujatiam v obci patrí stávanie a rúcanie mája, mikulášske posedenie pre deti a zábavy v miestnom kultúrnom dome.

Od roku 2010 obec v mesiaci september organizuje súťaž o najlepšiu brdársku kapustnicu, ktorá si hneď v prvom ročníku získala veľkú popularitu.

Partnerstvá, účasť v združeniach

- Združenie miest a obcí Novohradu -združenie obcí v regióne Novohrad
- Mikroregión Háj- záujmové združenie obcí
- Partnerstvo pre rozvoj regiónu Poltár - medzisektorové partnerstvo
- V roku 2008 vzniklo verejno-súkromné partnerstvo MAS Hornohrad, ktoré združuje členov za účelom spoločného využitia prostriedkov z Programu rozvoja vidieka v rámci opatrenia Leader.
- Združenie obcí pre likvidáciu komunálneho odpadu Poltár - vzniklo za účelom spravovania skládky komunálneho odpadu so sídlom v Brezničke.
- Vidiecky parlament

Obec Veľká Ves sa aktívne zapája aj do aktivít Mikroregiónu Hornohrad, účasťou na akciách: súťaž o najlepšiu Hornohradskú klobásu a pod.

3.4 Obyvateľstvo

Obec Veľká Ves patrí medzi malé obce v kategórii do 500 obyvateľov. Podľa štatistického úradu v roku 2018 žilo v obci Veľká Ves 441 obyvateľov. Ako je zrejmé z nasledujúcej tabuľky vývoj počtu obyvateľov má v poslednom období klesajúcu tendenciu. Konkrétne od roku 2011 úbytok obyvateľstva predstavuje 19 osôb.

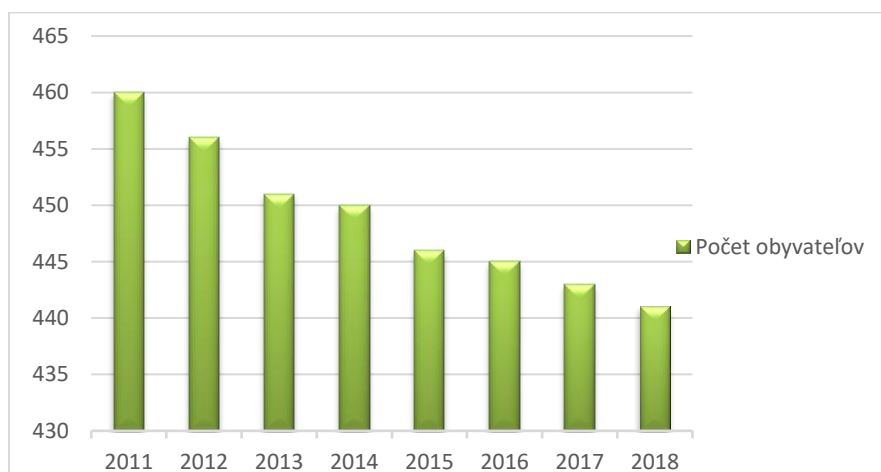
Tabuľka č.1 Vývoj obyvateľstva za vybrané roky/ podiel mužov a žien na celkovom počte obyvateľstva

Roky	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	460	456	451	450	446	445	443	441
Ženy	247	244	240	238	237	236	232	229
Muži	213	212	211	212	209	209	211	212

Zdroj : datacube.statistic.sk

Čo sa týka podielu mužov a žien štatistické údaje nám ukazujú, že žien žije v obci viac ako mužov.

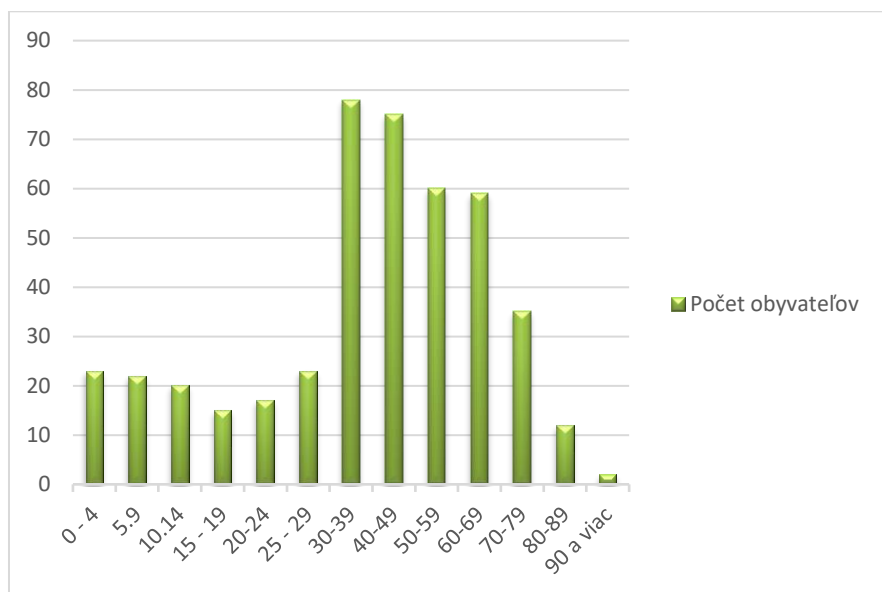
Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov za posledné roky

Zdroj : datacube.statistic.sk

Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľov obce Veľká Ves je možné konštatovať, že obyvateľstvo obce starne. Najpočetnejšie zastúpené skupiny obyvateľov sú v kategórii od 30 -39 rokov, od 40 – 49 rokov, od 50 -59 rokov a od 60 -69 rokov, ktoré spolu predstavujú 272 obyvateľov, čo je viac ako polovica z celkového počtu obyvateľov obce. Konkrétne až 61,67%.

Graf č. 2 Veková štruktúra obyvateľov

Zdroj : datacube.statistic.sk

Z pohľadu na zloženie obyvateľstva podľa vekovej štruktúry môžeme konštatovať, že obce Veľká Ves má relatívne priaznivé zloženie obyvateľstva. Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku v roku 2018 predstavuje 14,74 % a je nižší ako celoslovenský priemer (15,28 %), podiel obyvateľstva v produktívnom veku je v podiele 67,57 % čo je taktiež nižší ako celoslovenský priemer (72,34 %). A podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku je 17,69 % a je vyšší ako celoslovenský priemer (12,38 %) . Z uvedeného vyplýva, že obyvateľstvo obce starne rýchlejšie ako obyvateľstvo celého Slovenska. Výsledky demografického vývoja sú vstupnými údajmi pre určenie budúcich potenciálnych problémov v sociálnej oblasti a zároveň dôležitým prvkom plánovania v rozvoji sociálnych služieb v obci, ktoré budú v prevažnej miere na seniorov a občanov so zdravotnými problémami, ktoré majú úzky súvis s vyšším vekom.

Tabuľka č. 2 Štruktúra obyvateľstva obce z hľadiska ekonomickej aktivity

ROKY	2014	2015	2016	2017	2018
Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku (%)	14	14,35	15,28	14,22	14,74
Podiel obyvateľstva v produktívnom veku (%)	71,11	70,85	70,11	70,43	67,57
Podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku (%)	14,89	14	14,61	15,35	17,69

Zdroj : datacube.statistic.sk

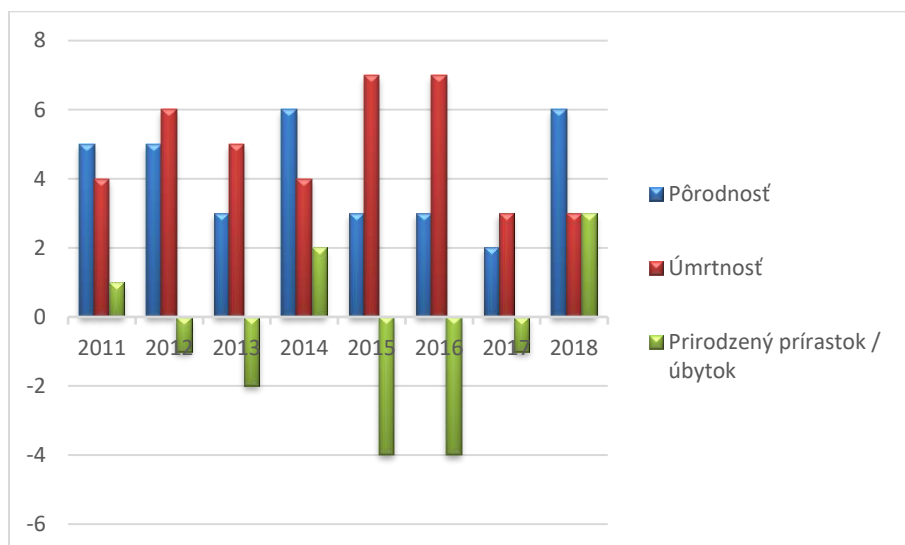
Tabuľka č. 3 Vývoj počtu obyvateľov – vybrané ukazovatele

Roky	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pôrodnosť	5	5	3	6	3	3	2	6
Úmrtnosť	4	6	5	4	7	7	3	3
Prírodný prírastok / úbytok	1	-1	-2	2	-4	-4	-1	3
Migrácia – prisťahovaní	11	16	8	9	11	8	12	4
Emigrácia – odsťahovaní	3	19	11	12	11	5	13	9
Migračné saldo	8	-3	-3	-3	0	3	-1	-5
Celkový prírastok / úbytok	9	-4	-5	-1	-4	-1	-2	-2

Zdroj : datacube.statistic.sk

Demografický vývoj z dlhodobého hľadiska vykazuje nielen v rámci Slovenska, ale aj v rámci Európy znižovanie celkového prírastku obyvateľstva. O demografickej situácii v obci Veľká Ves nám vypovedá aj vyššie uvedená tabuľka a nasledujúce grafy.

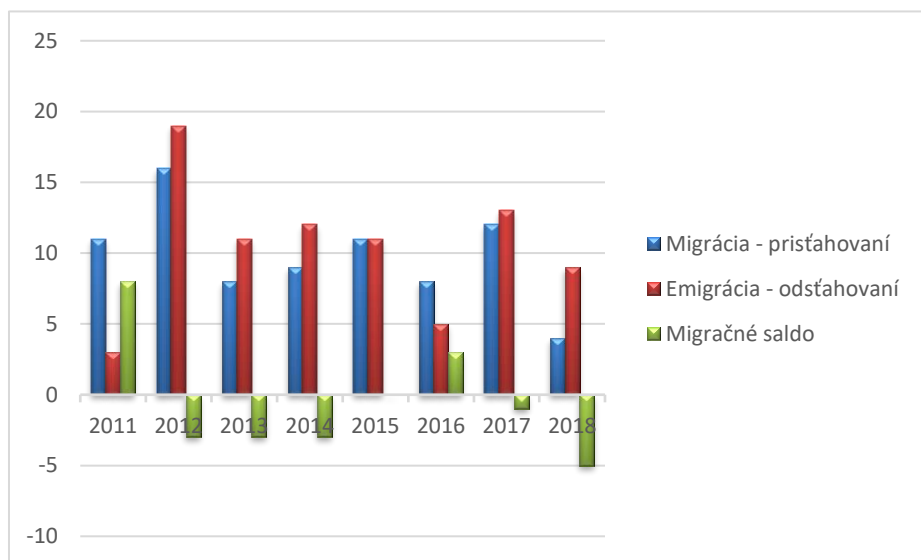
Graf č. 3 Prirodzený pohyb obyvateľstva

Zdroj : datacube.statistic.sk

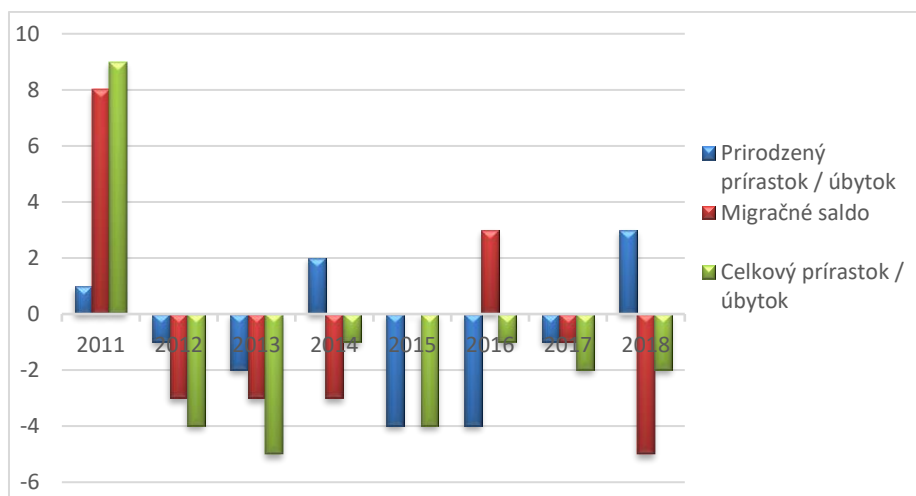
Úmrtnosť v obci okrem posledného roka, kedy bol prirodzený prírastok plus traja obyvatelia prevyšuje nad pôrodnosťou. Celkovo však v obci zaznamenávame úbytok obyvateľstva, čo prestavuje dôležitý údaj pri plánovaní sociálnych služieb v obci.

Graf č. 4 Mechanický pohyb obyvateľstva

Zdroj : datacube.statistic.sk

Aj v rámci migrácie obyvateľstva sa v posledných rokoch viac ľudí z obce odsťahovalo, ako sa do nej prísťahuje. Pri porovnaní prirodzeného a mechanického pohybu obyvateľstva je v posledných rokoch zaznamenaný celkový úbytok obyvateľov obce Veľká Ves.

Graf č. 5 Celkový pohyb obyvateľstva

Zdroj : datacube.statistic.sk

Pri celkovom pohľade je zrejmé, že obyvateľov v sledovanom období obce ubúda. Za posledných 7 rokov celkový úbytok obce Veľká Ves predstavuje 19 obyvateľov.

4. Štruktúra zamestnanosti

4.1 Vývoj nezamestnanosti

V nasledovnej tabuľke je možné sledovať vývoj zamestnanosti v období rokov 2013 – 2018. V roku 2018 bolo podľa ÚPSVaR Lučenec evidovaných 18 uchádzačov o zamestnanie s trvalým bydliskom vo Veľkej Vsi. Skutočnosti uvedené v tabuľke poukazujú na klesajúcu tendenciu počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci.

Tabuľka č. 4 – Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa pohlavia

ROK	2013	2014	2015	2016	2017	2018
UoZ celkom	39	35	29	24	13	18
z toho muži	13	15	11	9	4	9
z toho ženy	26	20	18	15	9	9
UoZ so zdravotným postihnutím	1	0	0	0	0	0

Zdroj : ÚPSVaR Lučenec

V porovnaní rokov 2013 – 2018 vidieť počet uchádzačov o zamestnanie v jednotlivých vekových kategóriách. Najviac UoZ s počtom 9 evidovaných uchádzačov o zamestnanie je v kategórii 50 a viac rokov a má kolísavú tendenciu. Nasleduje kategória 35 – 39 ročných uchádzačov o zamestnanie, kde však vidieť od roku 2013 pokles.

Tabuľka č. 5 – Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku

ROK	2013	2014	2015	2016	2017	2018
UoZ do 20 r.	0	0	0	0	2	0
UoZ 20 -24 r.	7	5	2	1	1	0
UoZ 25 – 29 r.	4	2	4	0	0	0
UoZ 30 – 34 r.	12	7	6	3	0	2
UoZ 35 – 39 r.	3	6	6	6	4	5
UoZ 40 – 44 r.	0	2	2	1	2	2
UoZ 45 – 49 r.	1	0	0	1	0	0
UoZ 50 r. a viac	12	13	9	10	6	9

Zdroj : ÚPSVaR Lučenec

Tabuľka č. 6 – Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie

UoZ – dĺžka evidencie	do 12 m.	nad 12 m.	nad 24 m.	viac ako 4 roky
2013	3	6	10	8
2014	3	8	8	6
2015	0	6	9	7
2016	1	2	5	9
2017	0	2	1	6
2018	0	3	1	5

Zdroj : ÚPSVaR Lučenec

4.2 Štruktúra poberateľov sociálnych dávok

V roku 2018 bolo v obci Veľká Ves 20 uchádzačov o zamestnanie odkázaných na príspevok v hmotnej núdzi a počet poberateľov, u ktorých boli na dávku odkázané aj nezaopatrené deti bol štyria poberatelia. V sledovaných rokoch sa počet poberateľov nezmenil.

Tabuľka č. 7 – Štruktúra poberateľov sociálnych dávok

Obdobie	2017	2018
Počet poberateľov DvHN celkom	20	20
Počet poberateľov, u ktorých boli na dávku odkázané aj nezaopatrené deti	4	4

Zdroj : ÚPSVaR Lučenec

5. Poskytovatelia sociálnych služieb v obci

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnych služieb pre svojich občanov v rámci zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách. V súčasnosti je obec jediným poskytovateľom sociálnych služieb. Obec poskytuje základné sociálne poradenstvo. V súčasnosti obec neposkytuje opatrovateľskú službu, občania skôr využívajú opatrovanie v rámci rodiny.

6. Poskytovatelia sociálnych služieb v regióne

V prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v zariadení, obec spolupracuje s najbližšími zariadeniami akreditovanými BBSK.

Tabuľka č. 8 - Prehľad o registrovaných obciach a nimi zriadených alebo založených organizáciách v Banskobystrickom kraji v okrese Poltár

Názov zriaďovateľa, adresa, kontakt	Názov poskytovateľa (zariadenia), adresa, kontakt	Druh sociálnej služby, forma pobytu, kapacita	Cieľ. skupina občanov pre poskytovanie sociálnej služby
Mikroregión Hornohrad Námestie SNP 474/1 985 26 Málinec +421 474291322	Integrované sociálne centrum Málinec, Školská 199/29, 98526 Málinec +421 474291322	Domov sociálnych služieb - pobytová ročná (9) - ambulancná (3)	FO odkázané na pomoc inej FO (deti a mládež)
Mesto Poltár Železničná 489/1 98701 Poltár Mgr. Martina Brisudová 047/4222270 primator@poltar.sk	Komunitné centrum Poltár, Ul. Slobody 307/35, 98701 Poltár +421 948584500 kc.brndiarova@poltar.sk e-mail: kc@poltar.sk Mgr. Iveta Brndiarová	Komunitné centrum (21) - ambulancná - terénna	Občania v nepriaznivej sociálnej situácii ohrození sociálnym vylúčením alebo s obmedzenou schopnosťou sa spoločensky začleniť alebo samostatne riešiť svoje problémy
	Opatrovateľská služba Mgr. Adriana Horváthová	Opatrovateľská služba - terénna	FO odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
	Zariadenie sociálnych služieb Ul. Slobody č. 761/57 987 01 Poltár Tel.: 047/4111340 zsspoltar@mail.t-com.sk	Zariadenie opatrovateľskej služby - pobytová ročná (12)	Zariadenie pre seniorov - pobytová ročná (32)
Obec Málinec Námestie SNP 474/1 98526 Málinec +421 474291122	Komunitné centrum Školská 199/29, 98526 Málinec +421 905498379 malinec.kc@gmail.com Mgr. Miroslava Adamík Šimegová, PhD.	Komunitné centrum (30) - ambulancná - terénna	Občania v nepriaznivej soc. situácii ohrození sociálnym vylúčením alebo s obmedzenou schopnosťou sa spoločensky začleniť alebo samostatne riešiť svoje problémy (deti, mládež, rodiny, seniori).
	Opatrovateľská služba Mgr. Zuzana Čepková +421 915425080 malinec.tsp@gmail.com	Opatrovateľská služba - terénna	FO odkázané na pomoc inej FO

	Požičiavanie pomôcok Mgr. Zuzana Čepková +421 915425080 malinec.tsp@gmail.com	Požičiavanie pomôcok - terénna	FO s ťažkým zdravotným postihnutím a FO s nepriaznivým zdravotným stavom odkázané na pomôcku
	Práčovňa Hlavná 89/35, 98526 Málinec Mgr. Zuzana Čepková +421 915425080 malinec.tsp@gmail.com	Práčovňa - ambulantná	FO, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, FO, ktoré majú ŤZP alebo nepriaznivý zdravotný stav alebo dovŕšili dôchodkový vek
Obec Šoltýska Šoltýska 48, 98507 Šoltýska starosta@soltyska.sk	Opatrovateľská služba +421 915569811 PhDr. Valéria Šemetková	Opatrovateľská služba - terénna	FO, ktoré sú odkázané na pomoc inej FO a ich stupeň odkázanosti je najmenej II.
	Prepravná služba +421 915569811 PhDr. Valéria Šemetková	Prepravná služba - terénna	FO s ŤZP, s nepriaznivým zdrav. stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
Obec Uhorské Uhorské 8 98525 Uhorské +421 474111023 obec.uhorske@ma-net.sk	Opatrovateľská služba Ing. Jarmila Denková	Opatrovateľská služba - terénna	FO odkázané na pomoc inej FO
Obec Kokava nad Rimavicou Námestie 1. mája 480/1 98505 Kokava n. Rim. +421 474293101 oukokava@stonline.sk	Opatrovateľská služba Bc. Zuzana Lásková	Opatrovateľská služba - terénna	FO odkázané na pomoc inej FO
Obec Hrnčiarske Zalužany Hrnčiarske Zalužany 90 98012 Hrnčiarske Zalužany Ing. Branislav Nociar +421 908903587 ou@hrnciarskezaluzany.sk	Opatrovateľská služba Ing. Branislav Nociar	Opatrovateľská služba - terénna	FO odkázané na pomoc inej FO

Zdroj:

<https://www.bbsk.sk/eSlužby/Sociálneslužby/Registerposkytovateľovsociálnychslužieb/SOCIÁLNESLUŽBYVBBSK.aspx>

Tabuľka č. 9 - Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Poltár v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK

Názov zriaďovateľa, adresa, kontakt	Názov poskytovateľa (zariadenia), adresa, kontakt	Druh sociálnej služby, forma pobytu, kapacita	Cieľová skupina občanov pre poskytovanie sociálnej služby
Banskobystrický samosprávny kraj Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Sušany Sušany 72, 98012 Sušany +421 475678180 socialna@ddadsssusany.sk	Zariadenie pre seniorov - pobytová ročná (29)	FO ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej FO
		Dom sociálnych služieb - pobytová ročná (20)	plnoleté FO odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
		Zariadenie pre seniorov (prevádzka Hrnčiarske Zalužany) - pobytová ročná (6)	FO ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej FO

Zdroj:

<https://www.bbsk.sk/eSlužby/Sociálneslužby/Registerposkytovateľovsociálnychslužieb/SOCIÁLNESLUŽBYVBBSK.aspx>

Tabuľka č. 10 - Prehľad o neverejných poskytovateľoch sociálnych služieb v Banskobystrickom kraji v okrese Poltár

Názov zriaďovateľa, adresa, kontakt	Názov poskytovateľa (zariadenia), adresa, kontakt	Druh sociálnej služby, forma pobytu, kapacita	Cieľ. skupina občanov pre poskytovanie soc. služby
Kalypso n. o. *¹ Krosnianska 786/45 04022 Košice - Dargov. hrdinov	Kalypso n. o. Námestie SNP 84/6, 98701 Málinec Mgr. Jaroslav Koka	Denný stacionár - ambulancná (32)	Seniori
	Kalypso n. o. Veľká Suchá 237, 9 8701 Hrnčiarska Ves Mgr. Jaroslav Koka	Denný stacionár - ambulancná (26)	Seniori
TILIA n. o. Železničná 613/36, 987 01 Poltár dsstilia@mail.t-com.sk	Koordináčne centrum Železničná 613/36, 987 01 Poltár Mgr. Bc. Ing. Jana Dalaslan +421 907910392	Prepravná služba -terénna	FO s ŤZP odkázané na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo FO s nepriaznivým zdravotným stavom s

¹ * Pozastavená prevádzka

			obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
	Koordináčne centrum Železničná 613/36, 987 01 Poltár Mgr. Bc. Ing. Jana Dalaslan +421 907910392	Opatrovateľská služba - terénna	FO odkázané na pomoc inej FO
	Zariadenie pre seniorov TILIA, Slaná Lehota 15, 987 01 Poltár Mgr. Bc. Ing. Jana Dalaslan +421 907910392	Zariadenie pre seniorov - pobytová ročná (26)	FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej FO, alebo FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov
	ADOS TILIA, Slaná Lehota 15, 987 01 Poltár Ľubica Lakotová +421 907910392	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti	Osoba, čiastočne alebo úplne imobilná, ktorá potrebuje odbornú ošetrovateľskú alebo rehabilitačnú starostlivosť a nemôže samostatne chodiť na ošetrovanie a rehabilitáciu.
Betánia v Kalinove, n. o. Hrabovo 771 98501 Kalinovo +421 474390691 Mgr. Dana Belková betaniavkalinove@gmail.com	Opatrovateľské a ošetrovateľské centrum, Hrabovo 771, 98501 Kalinovo	Domov sociálnych služieb - pobytová ročná (10)	plnoleté FO odkázané na pomoc inej FO
	Opatrovateľské a ošetrovateľské centrum, Hrabovo 771, 98501 Kalinovo	Zariadenie pre seniorov - pobytová ročná (19)	FO, ktoré dovŕšili dôchodkový vek
Diecézna charita Rožňava Kósu-Schoppera 141/2 04801 Rožňava	Opatrovateľská služba Dobšinského 20, 98505 Kokava nad Rimavicou Andrea Kasárová +421 911942663 dchrv.kokava@gmail.com	Opatrovateľská služba - terénna	Seniori
Kultúrno - výchovné OZ Láčko drom Huta 656/31, 98505 Kokava nad Rimavicou kc.kokava@gmail.com	Komunitné centrum Kokava nad Rimavicou Mgr. Mariana Pehelová +421 902067912	Komunitné centrum - ambulatná - terénna	Obyvatelia MRK, osoby ohrozené sociálnym vylúčením alebo obmedzením ich schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy
IN Network Slovakia, n. o. Sokolská 12 98401 Lučenec Mgr. Jozef Bohunický inslovakia@stonline.sk	Komunitné centrum Cinobaňa, Banská 49/56, 98522 Cinobaňa Mgr. Jozef Bohunický	Komunitné centrum - ambulatná	Osoby v nepriaznivej soc. situácii ohrozené soc. vylúčením alebo s obmedz.

+421 917864473			schopnosťou sa spoloč. začleniť alebo samostatne riešiť svoje) - deti a mladiství od 1 roka do 18 rokov, plnoletí, rodiny zapojené do aktuálne prebiehajúcich aktivít.
Občianske združenie Pro Zdravie Mýtina 125 98553 Mýtina	Poskytovanie opatrovateľskej služby v okrese Poltár Mgr. Elena Budáčová +421 918648577 ados.budacova@gmail.com	Opatrovateľská služba - terénna	FO, ktoré sú odkázané na pomoc inej FO a ich stupeň odkázanosti je najmenej II. a sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
ATHÉNA Francisciho 74/0 98101 Hnúšťa ozathena@centrum.sk	Služba včasnej intervencie v okrese Poltár Mgr. Katarína Moncoľová +421 903896527	Služba včasnej intervencie - terénna	Deti od narodenia do 7 rokov veku, ktorých vývoj je ohrozený z dôvodu zdrav. postihnutia a rodiny týchto detí.

Zdroj:

<https://www.bbsk.sk/eSluzby/Sociálnesluzby/Registerposkytovateľovsociálnychsluzieb/SOCIÁLNESLUŽBYVBBK.aspx>

7. Dotazníkový prieskum

Súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb sú aj výsledky z dotazníkového prieskumu, ktorý bol zameraný na zistenie názorov, návrhov, potrieb a odporúčaní, ako by sa mala rozvíjať oblasť sociálnych služieb v obci Veľká Ves v najbližších rokoch. Prioritne boli oslovení zástupcovia cieľových skupín občanov, na ktoré bolo komunitné plánovanie zamerané. Dotazníkový prieskum bol anonymný a bol k dispozícii v tlačenej aj elektronickej forme.

Dotazník mal dve časti: 1. Otázky o respondentovi

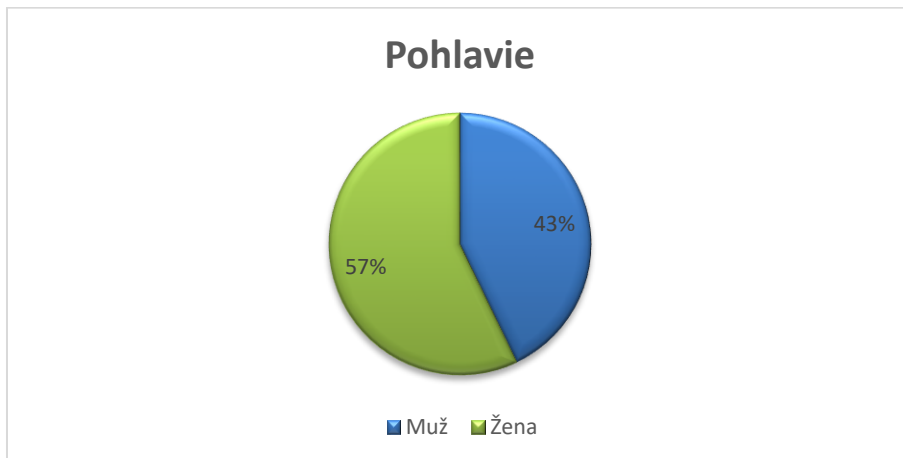
2. Otázky o živote v obci

3. Otázky o sociálnych službách

1. Otázky o respondentovi

Na dotazníkovom prieskume sa zúčastnilo 28 respondentov, z toho 12 mužov a 16 žien.

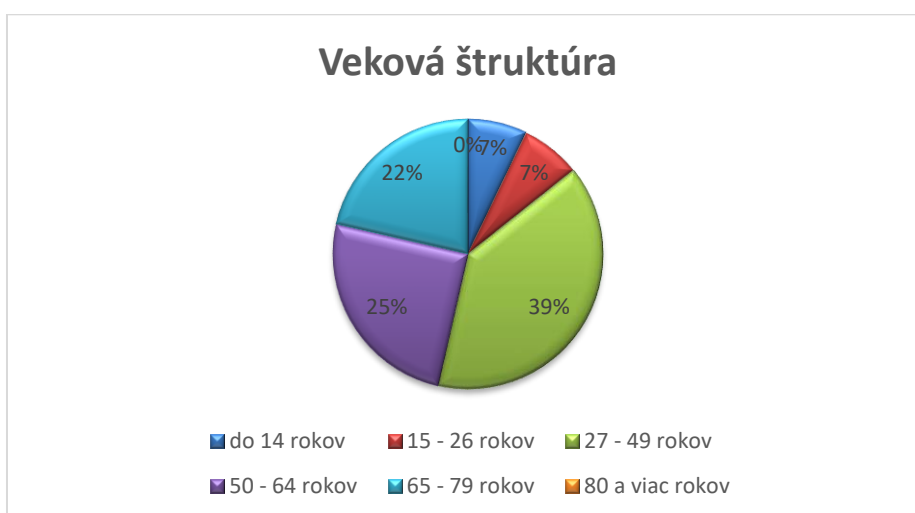
Graf č. 6 Pohlavie

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Z hľadiska vekového zloženia, najviac odpovedalo občanov v produktívnom veku v kategórii 27 – 49 rokov celkom 11 respondentov, čo predstavuje viac ako 39% z celkového počtu opýtaných.

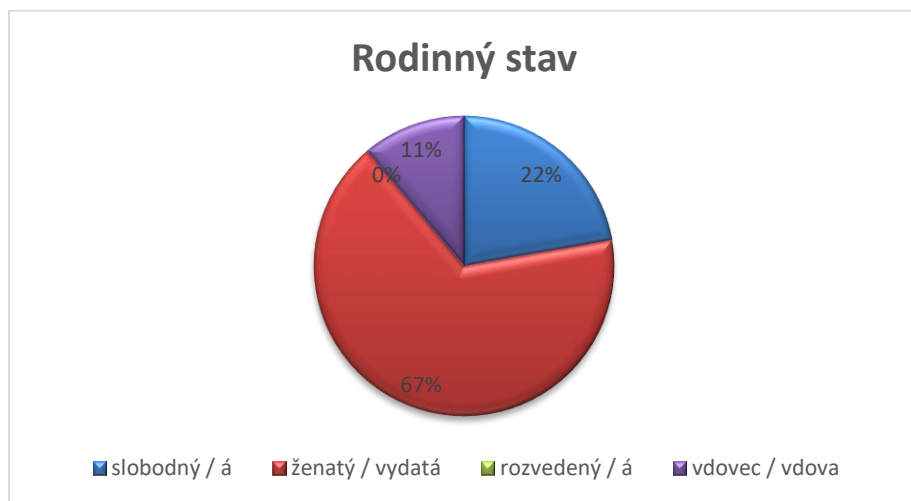
Graf č. 7 Vekové zloženie

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Čo sa týka rodinného stavu takmer 70% opýtaných bolo v manželskom zväzku.

Graf č. 8 Rodinný stav

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Z hľadiska ukončeného vzdelania bolo najviac opýtaných s ukončeným stredným odborným vzdelaním s maturitou viac ako 33%.

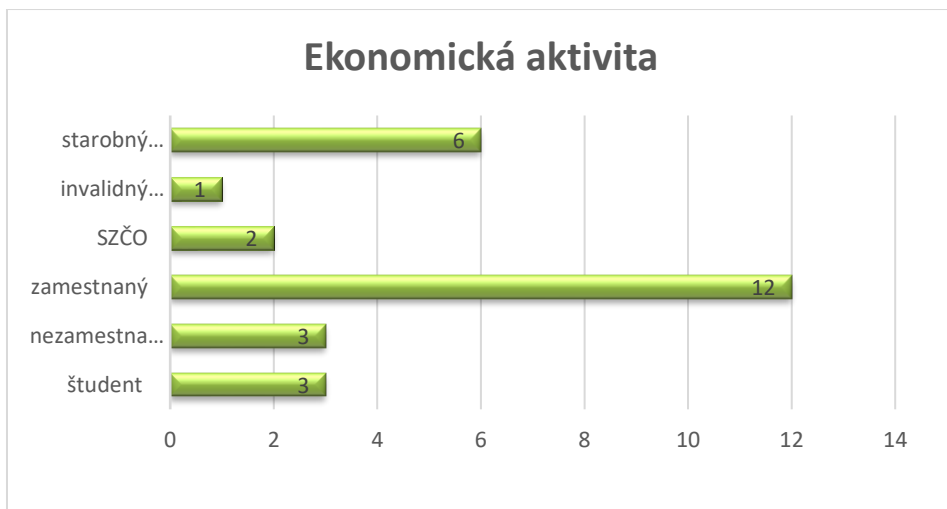
Graf č. 9 Stupeň ukončeného vzdelania

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Do dotazníkového prieskumu sa najviac respondentov zapojilo z radu zamestnaných obyvateľov obce Veľká Ves.

Graf č. 10 Ekonomická aktivita

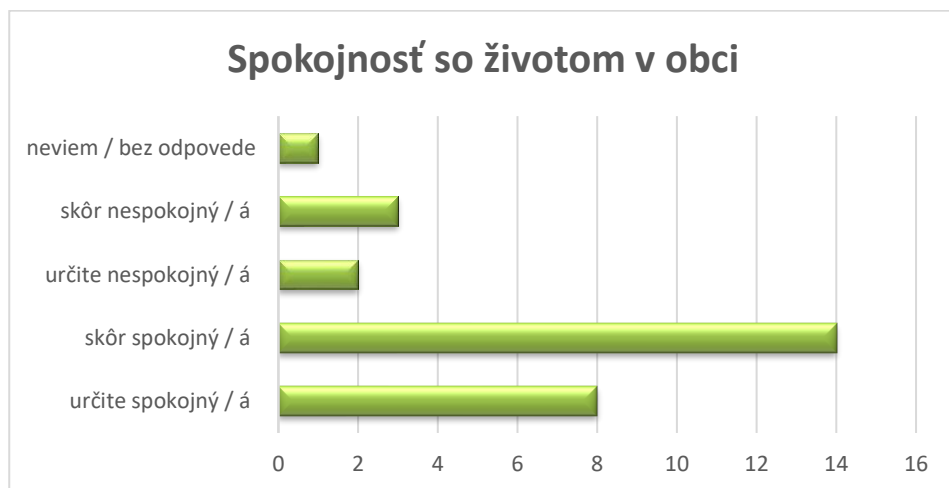
zdroj: dotazníkový prieskum 2019

2. Spokojnosť so životom v obci Veľká Ves

Otázka č. 1 : Ak zoberiete do úvahy všetky stránky života v obci, ako sa celkovo cítite vo Veľkej Vsi?

Časť opýtaných odpovedala, že sa v obci v ktorej žijú cítia určite spokojní a 50% respondentov odpovedalo, že sa cítia skôr spokojní. Avšak 10% opýtaných sú so životom v obci skôr nespokojní.

Graf č. 11 Spokojnosť so životom v obci

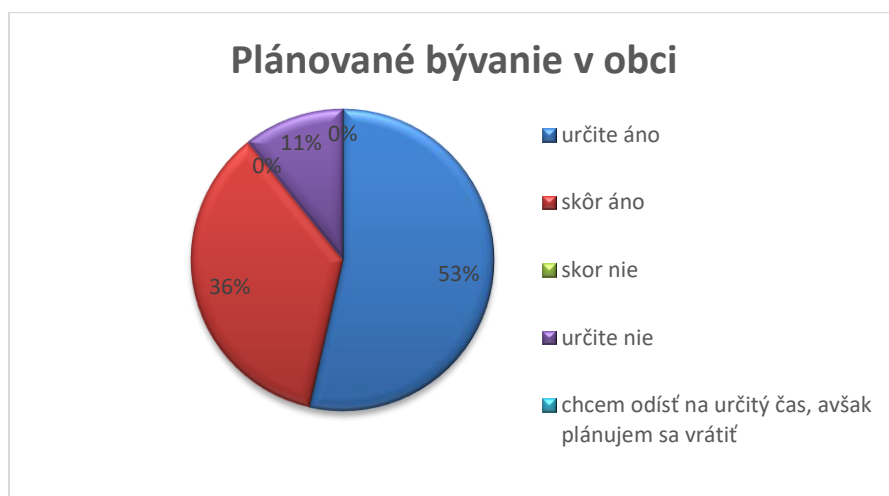

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 2: Plánujete zostať bývať vo Veľkej Vsi?

Pri plánovaní bývania viac ako polovica opýtaných plánuje ostať bývať vo Veľkej Vsi, k možnosti skôr áno sa prikláňa 10 respondentov. Určite neplánujú ostať bývať v obci 3 respondenti.

Graf č. 12 Plánované bývanie v obci

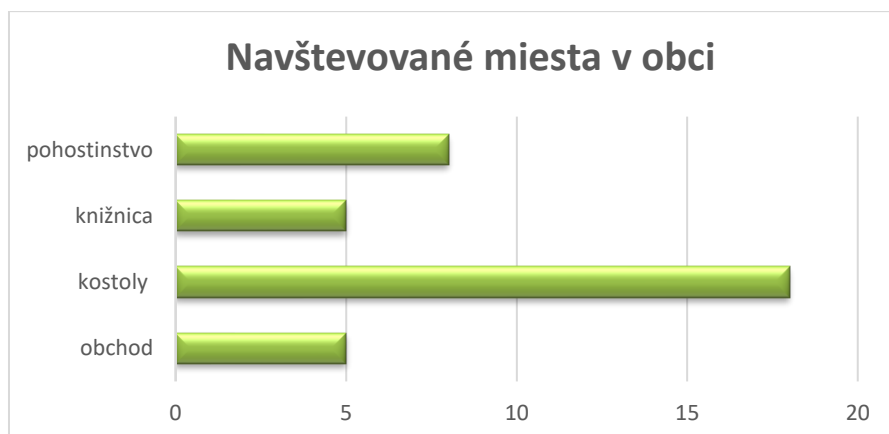

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 3: Ktoré z nasledujúcich miest v obci navštevujete a využívate?

K najnavštevovanejším miestam v obci patria kostoly, ktoré navštevuje až 78% respondentov. Nasleduje pohostinstvo, obchod a knižnica.

Graf č. 13 Navštevované miesta v obci

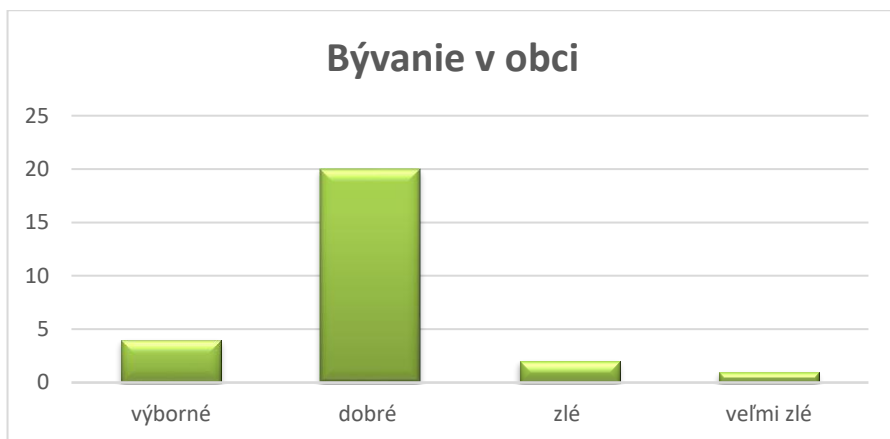

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 4: Ako hodnotíte bývanie vo Veľkej Vsi?

Bývanie v obci viac ako 74% respondentov hodnotí ako dobré, 4 opýtaní hodnotia bývanie ako výborné. A traja respondenti hodnotia bývanie vo Veľkej Vsi ako zlé a veľmi zlé.

Graf č. 14 Bývanie v obci

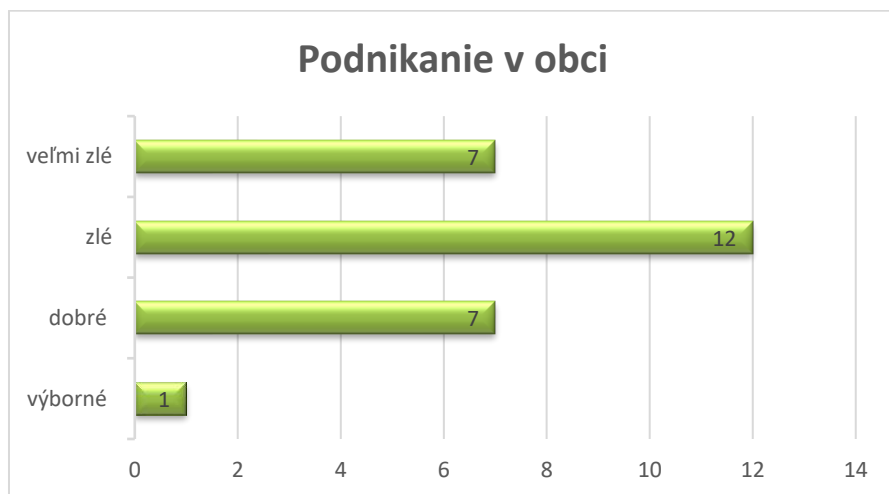

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 5: Ako hodnotíte podnikanie vo Veľkej Vsi?

Podnikateľské prostredie v obci respondenti hodnotia ako zlé až 12 opýtaných. 1 respondent hodnotí podnikateľské prostredie ako výborné. Podľa siedmich respondentov je podnikateľské prostredie v obci dobré a rovnaký počet ho hodnotí ako veľmi zlé.

Graf č. 15 Podnikanie v obci

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 6: Ako hodnotíte možnosti trávenia voľného času a kultúrne vyžitie vo Veľkej Vsi?

Jeden respondent zhodnotil trávenie voľného času v obci ako výborné. 10 opýtaných odpovedalo, že možnosti trávenia voľného času v obci sú dobré. Naopak 10 respondentov je názoru, že možnosti trávenia voľného času a kultúrne vyžitie v obci je zlé a 5 opýtaných ho dokonca zhodnotilo ako veľmi zlé.

Graf č. 16 Trávenie voľného času a kultúrne vyžitie v obci

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 7: Ako hodnotíte obchodnú sieť vo Veľkej Vsi?

Ako vidieť z nasledovného grafu obchodnú sieť v obci 11 respondenti zhodnotili ako zlú, 7 ako veľmi zlú. Šesť opýtaných obchodnú sieť v obci ohodnotilo ako dobrú.

Graf č. 17 Obchodná sieť

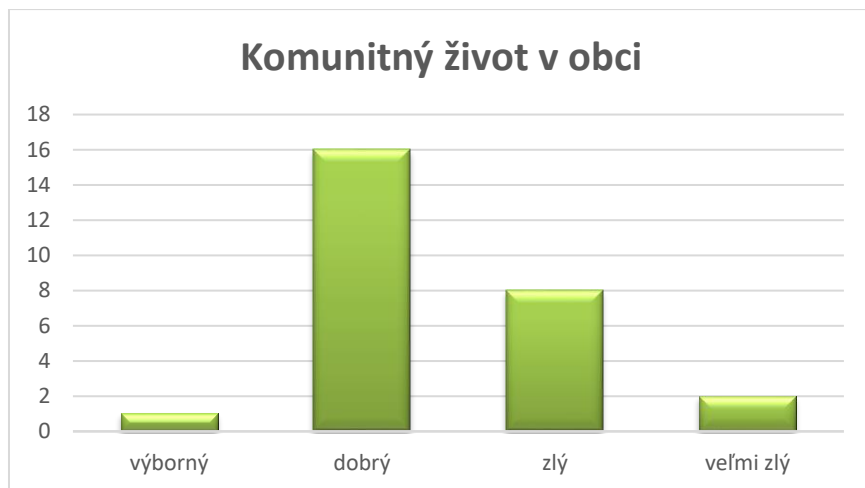

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 8: Ako hodnotíte komunitný život vo Veľkej Vsi?

Komunitný život v obci viac ako 60% opýtaných zhodnotilo ako dobrý. Desiati opýtaní považujú komunitný život v obci za zlý a veľmi zlý. Jeden respondent si myslí, že komunitný život v obci je výborný.

Graf č. 18 Komunitný život

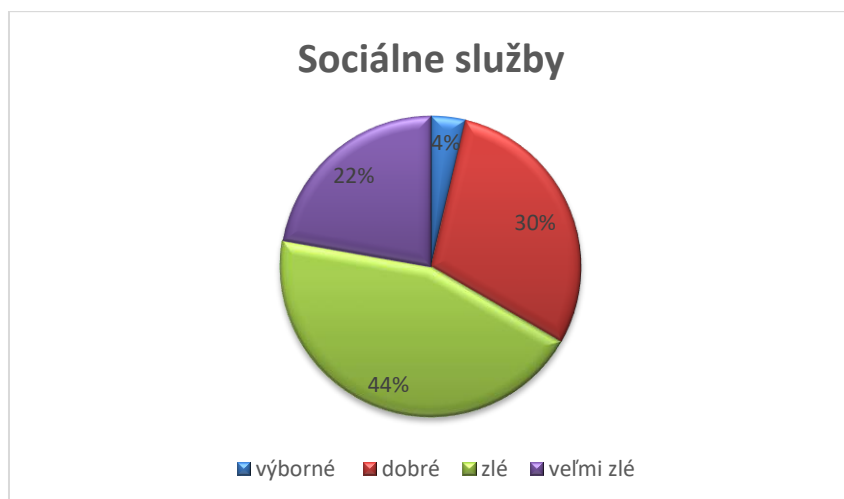

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 9: Ako hodnotíte sociálne služby vo Veľkej Vsi?

Sociálne služby vo Veľkej Vsi zhodnotili 12 respondenti ako zlé naproti tomu 8 ako dobré. A šesť opýtaných považuje sociálne služby v obci za veľmi zlé.

Graf č. 19 Sociálne služby

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 10: Aké sú podľa Vás najväčšie problémy v obci Veľká Ves?

- Zaplnené potoky bahnom
- Kanalizácia
- Nezáujem o ľudí
- Obchod
- Chýbajúca lavička na vlakovej stanici
- Aktivity, činnosti v obci
- Chýbajúce detské ihrisko, park, škôlka
- Nedostatočné vzájomná komunikácia – minimálna ochota podieľať sa na zlepšovaní života v obci

3. Sociálne služby v obci Veľká Ves

Otázka č. 11: Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľov obce Veľká Ves by sa podľa Vás mala venovať zvýšená pozornosť?

Zvýšená pozornosť by sa podľa názoru respondentov mala venovať hlavne deťom a mládeži a rodinám s malými deťmi. Zabúdať by sa však nemalo ani na seniorov, rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, ale aj ostatné skupiny obyvateľov obce Veľká Ves.

Graf č. 20 Skupiny obyvateľov so zvýšenou pozornosťou

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 12: Využívate Vy alebo Váš blízky, nejaký druh sociálnej služby v obci Veľká Ves?

Takmer 90% respondentov nevyužíva sociálne služby v obci. Sociálne služby využíva len málo cez 10% respondentov.

Graf č. 21 Využívanie sociálnych služieb v obci

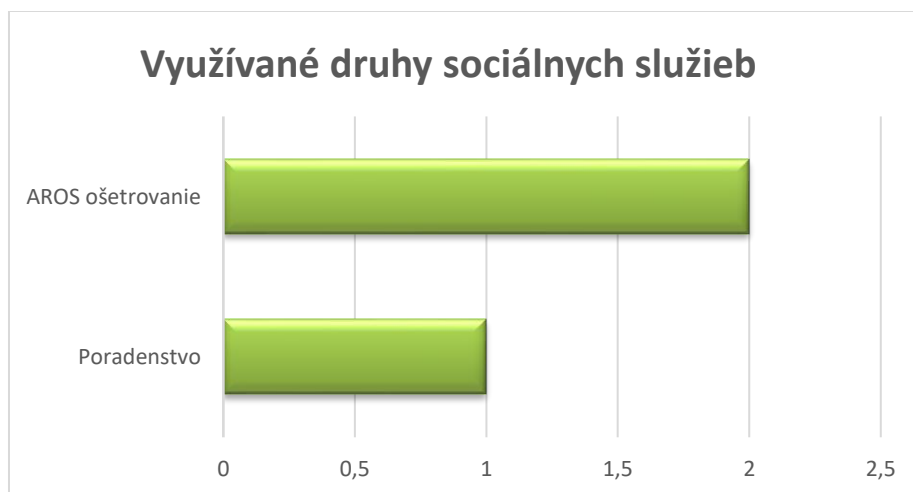

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 13: V prípade, že ste odpovedali na predchádzajúcu otázku kladne, označte všetky druhy sociálnych služieb, ktoré Vy alebo Váš blízky využíva v obci Veľká Ves?

Využívanou sociálnou službou v obci je AROS ošetrovanie a poradenstvo.

Graf č. 22 Využívané druhy sociálnych služieb v obci

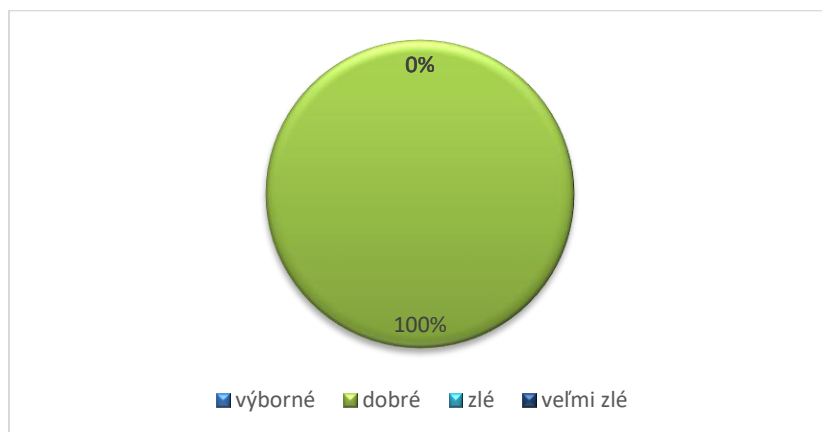

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 14: Ako hodnotíte kvalitu týchto služieb?

Kvalitu týchto služieb považujú všetci traja respondenti, ktorí sociálne služby využívajú, za dobrú.

Graf č. 23 Kvalita poskytovaných sociálnych služieb

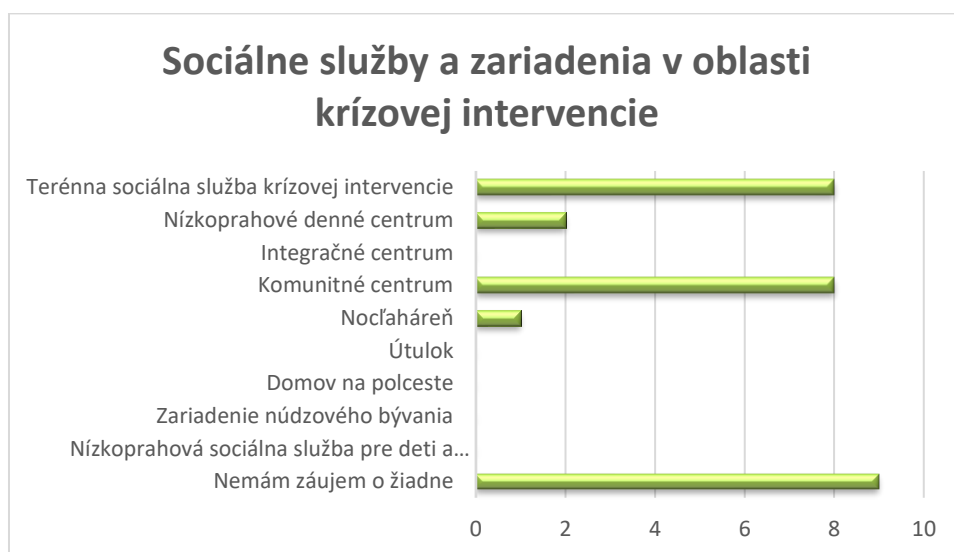

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 15: O aké sociálne služby a zariadenia v oblasti krízovej intervencie by ste mali do budúcnosti záujem v obci Veľká Ves?

Deviati respondenti neprejavili záujem o žiadnu z ponúkaných sociálnych služieb a zariadení v oblasti krízovej intervencie. Z tých, ktorí prejavili záujem, by bol záujem o terénnu sociálnu službu krízovej intervencie (8), komunitné centrum (8), nízkoprahové denné centrum (2), nocľaháreň (1).

Graf č. 23 Sociálne služby a zariadenia v oblasti krízovej intervencie

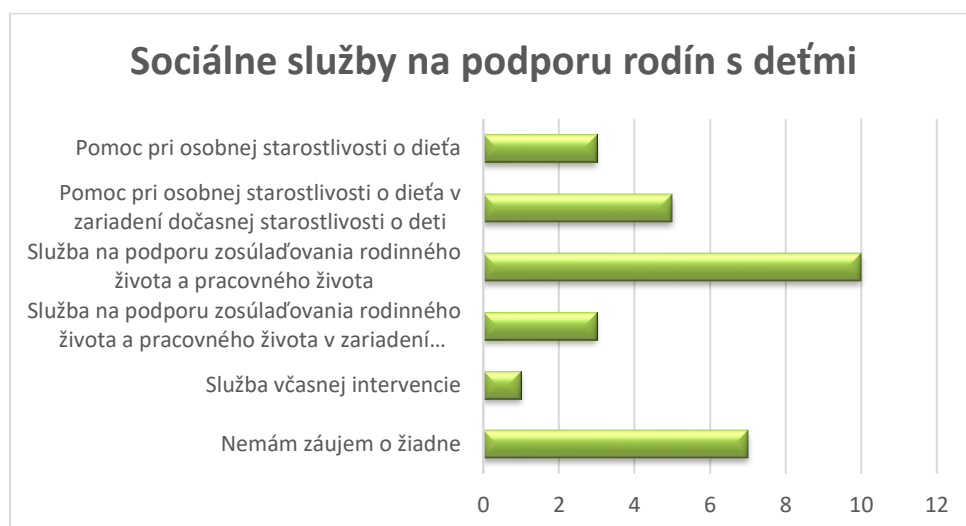

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 16: O aké sociálne služby na podporu rodiny s deťmi by ste mali do budúcnosti získať záujem v obci Veľká Ves ?

Z ponuky sociálnych služieb na podporu rodín s deťmi respondenti prejavili záujem najmä o službu na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života (10), pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti (5), pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (3), Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov (3), služba včasnej intervencie (1). Avšak 7 respondentov nemá záujem o žiadne sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Graf č. 23 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

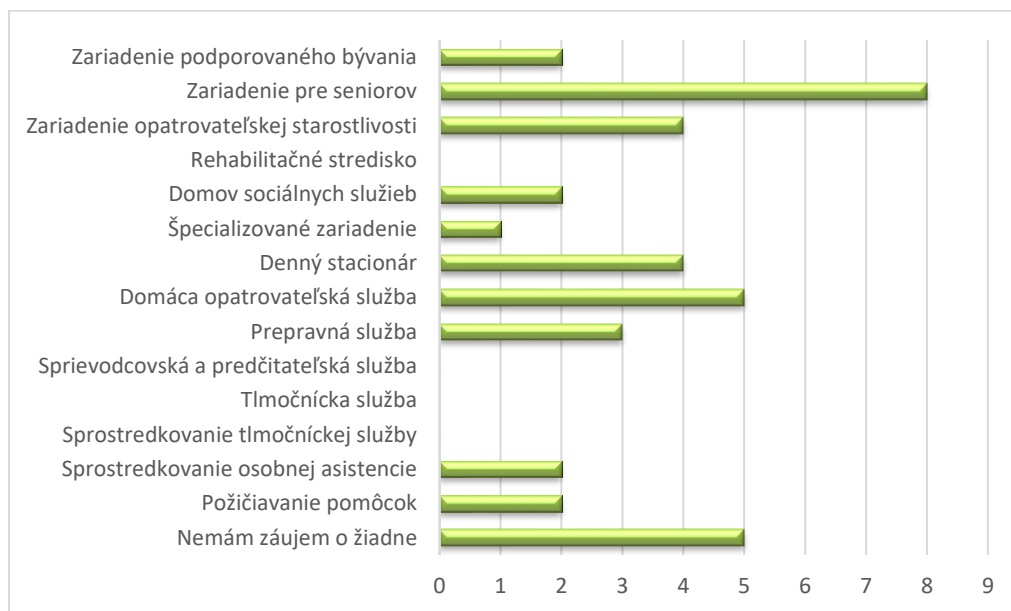

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 17: O aké sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku by ste mali do budúcnosti získať záujem v obci Veľká Ves?

Z opýtaných by o sociálnu službu tohto druhu mali záujem najmä o zariadenie pre seniorov (8), domáca opatrovateľská služba (5), denný stacionár (4), zariadenie opatrovateľskej starostlivosti (4), prepravná služba (3), domov sociálnych služieb (2), sprostredkovanie osobnej asistencie (2), požičiavanie pomôcok (2). O ostatné služby nebol záujem a päť respondentov nemalo záujem o žiadnu službu tohto druhu.

Graf č. 24 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku

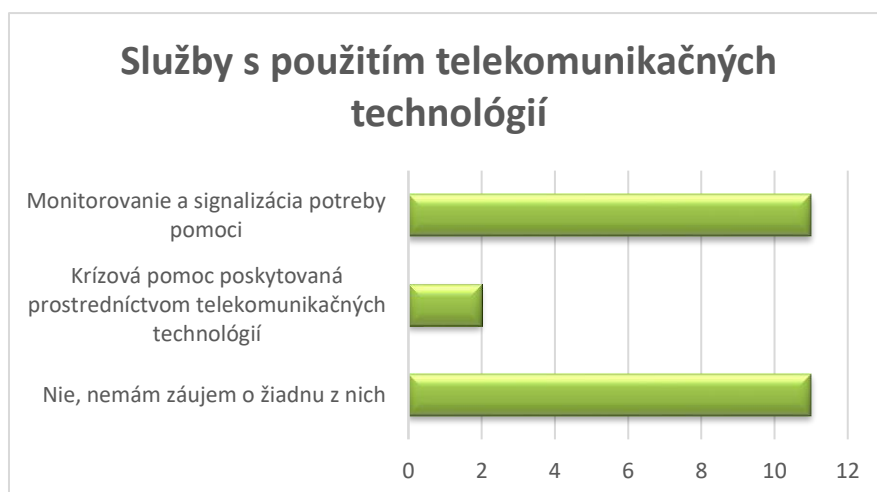

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 18: Mali by ste v budúcnosti záujem o niektorú zo služieb s použitím telekomunikačných technológií v obci Veľká Ves ?

O služby s použitím telekomunikačných technológií v obci Veľká Ves prejavili respondenti záujem o monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci (11) a krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií (2). 11 respondentov nemá záujem o žiadnu z týchto služieb.

Graf č. 24 Služby s použitím telekomunikačných technológií

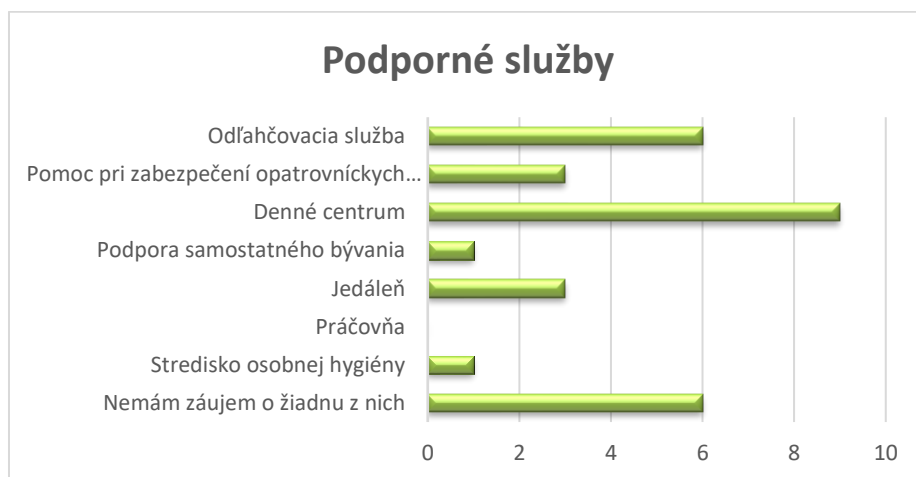

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 19: Mali by ste v budúcnosti záujem o niektorú z podporných sociálnych služieb v obci Veľká Ves ?

O služby tohto druhu prejavili respondenti väčší záujem. Najviac by uvítali denné centrum (9), odľahčovaciu službu (6), pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností (3), jedáleň (3), stredisko osobnej hygieny (1). Šesť respondentov neprejavilo záujem o žiadnu z ponúkaných služieb.

Graf č. 25 Podporné služby

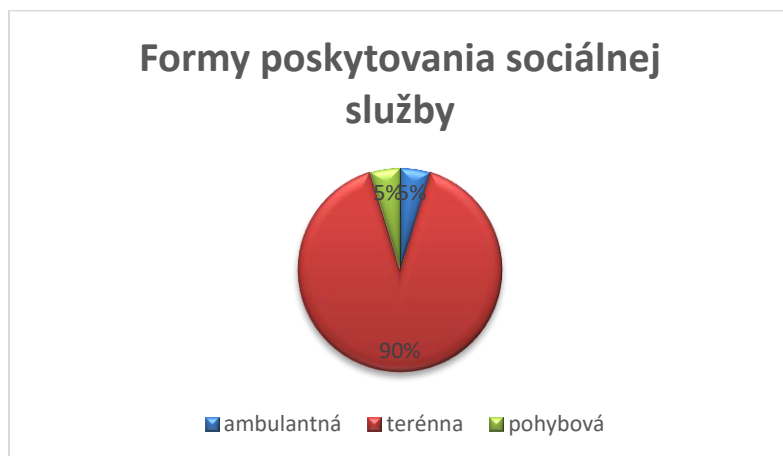

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 20: Aká forma poskytovania sociálnej služby v obci Veľká Ves by Vám osobne vyhovovala najviac?

Viac ako 90% respondentov uviedlo, že by malo záujem o terénnu formu poskytovania sociálnych služieb v obci.

Graf č. 26 Formy poskytovania sociálnej služby

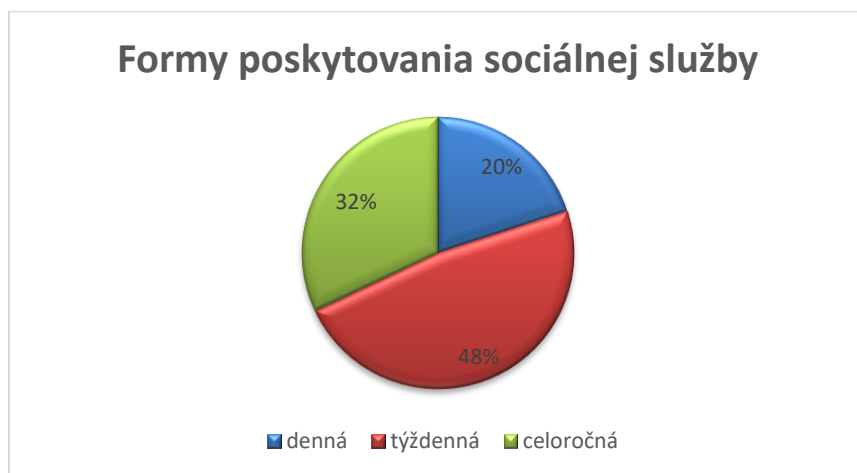

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 21: Aká forma poskytovania sociálnej služby vo Veľkej Vsi by Vám osobne vyhovovala najviac?

Takmer polovica respondentov na otázku, akú formu poskytovania sociálnej služby by vo svojej obci uvítali, odpovedali, že týždennú. 32 % by uvítalo celoročnú a 20 % dennú.

Graf č. 27 *Formy poskytovania sociálnej služby*

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 22: Aké aktivity resp. zariadenia Vám v rámci prevencie v sociálnej oblasti vo Veľkej Vsi chýbajú?

Na uvedenú otázku respondenti odpovedali, že najviac by uvítali detské ihrisko, miesto na hranie detí (10), voľne prístupné športoviská (6), klubovne, záujmové krúžky (6), kultúrno – spoločenské aktivity.

Graf č. 28 *Aktivity resp. zariadenia v rámci prevencie v sociálnej oblasti*

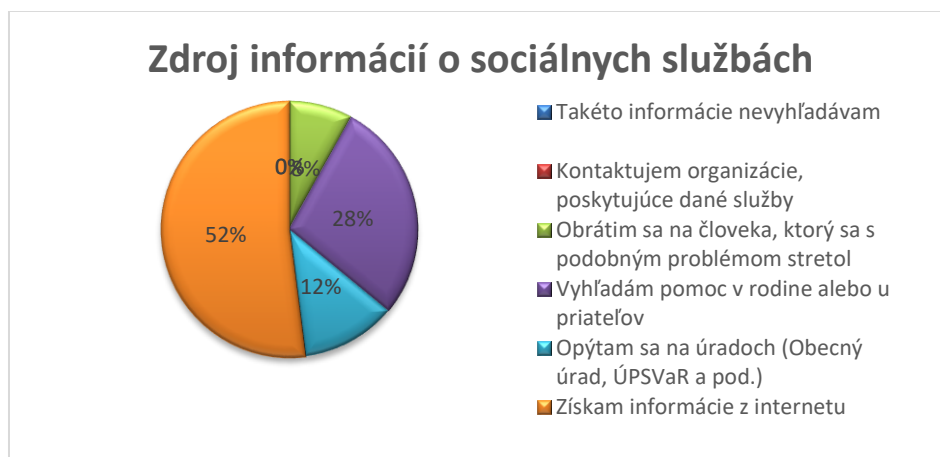

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 23: Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v obci?

Prevažná časť respondentov získava informácie z internetu (13). Ostatní opýtaní vyhľadávajú pomoc v rodine alebo u priateľov (7) alebo sa opýtajú na úradoch (3), resp. sa obrátia na človeka, ktorý sa už s podobným problémom stretol (2).

Graf č. 29 Zdroj informácií o sociálnych službách

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

Otázka č. 24: Myslíte si, že je informovanosť občanov v oblasti poskytovania sociálnych služieb vo Veľkej Vsi dostatočná?

50% respondentov si myslí, že informovanosť občanov v oblasti poskytovania sociálnych služieb je v obci nedostatočná, 10 respondentov to nevie posúdiť a dvaja sú názoru, že informovanosť občanov je dostatočná.

Graf č. 30 Informovanosť občanov v oblasti poskytovania sociálnych služieb

zdroj: dotazníkový prieskum 2019

8. SWOT analýza

S – Silné stránky	W – slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobré medziľudské vzťahy v obci - ochota pomôcť menej mobilným resp. imobilným občanom - dobrá dostupnosť zdravotníckych zariadení - nízka nezamestnanosť - fungujúca obecná knižnica - kultúrny život v obci - kamerový systém v obci - nízka kriminalita - dobrá bezpečnosť v obci - pravidelné kultúrne podujatia - organizovanie rôznych akcií pre deti (MDD, Mikuláš, výlety) - podpora aktivít pre seniorov - ochota spolupráce medzi poskytovateľmi - zdravé a tiché životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> - klesajúci demografický vývoj - chýbajúca materská škola - neexistujúce sociálne služby - chýbajúci bezbariérový prístup na obecnú úradu - zdravotnícka starostlivosť na nízkej úrovni - nezáujem verejnosti o sociálne služby - pasivita dobrovoľníckych združení - chýbajúce multifunkčné ihrisko - chýbajúca infraštruktúra pre mládež - neaktívny klub dôchodcov - chýbajúca terénna sociálna práca - nízka hustota obyvateľstva - pasivita mladých ľudí - chýbajúci zamestnávateľia v obci - nedostatočná kapacita existujúcich zariadení sociálnych služieb - slabá informovanosť o ponuke sociálnych služieb

	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné prepojenie sociálnych a zdravotníckych služieb
O – Príležitosti	T – Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - nový zákon o sociálnych službách - možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ a iných zdrojov - členstvo obce v MAS Hornohrad - rekvalifikačné kurzy pre cieľovú skupinu - cezhraničná spolupráca organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej starostlivosti - medializácia sociálnej problematiky - zvýšenie povedomia v sociálnej oblasti - aktivity a záujem seniorov - podpora a rozvoj dobrovoľníctva 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre oblasť sociálnej starostlivosti - nedostatok financií na spolufinancovanie projektov pre cieľové skupiny - zložitosť implementácie projektov - časovo obmedzené trvanie projektov napr. TSP - nedostatočná stimulácia zamestnávateľov k zamestnávaniu ŤZP - odliv pracovnej sily za lepším zárobkom do zahraničia - nižšie platy v sociálnej oblasti - nedostatok starostlivosti o tých, ktorí sa starajú (vyhorenie sociálnych pracovníkov) - nedostatok odborného personálu - nízke príjmy seniorov - neumožnia im platiť za sociálne služby - nový zákon o sociálnych službách - sociálna politika štátu – nemotivuje ľudí pracovať - vplyv nepriaznivého demografického vývoja - nedostatočná finančná podpora na opatrovanie - ohrozenie detí a mládeže sociálno – patologickými javmi

III. Strategická časť

9. Cieľové skupiny

Pri vypracovaní stratégie Komunitného plánu sociálnych stanovené služby boli dve cieľové skupiny :

- **seniori a zdravotne postihnuté osoby**
- **rodiny s deťmi a mládež**

9.1 Popis cieľovej skupiny „Seniori a zdravotne postihnuté osoby“

Poproduktívny vek a zdravotné postihnutie občana veľmi úzko súvisí. Často prináša so sebou neschopnosť sa o seba postarať, zabezpečiť si svoje základné potreby, vyrovnať sa so zvýšenými životnými nákladmi, ktoré si občan nedokáže často zabezpečiť vlastným pričinením tak, aby jeho životná úroveň alebo úroveň jeho rodiny zostala na patričnej úrovni.

Sociálny dôsledok ŤZP je znevýhodnenie, ktoré má FO z dôvodu jej ŤZP v porovnaní s FO bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, ktoré je schopná z dôvodu ŤZP prekonať sama. ŤZP je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností FO, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

9.2 Popis cieľovej skupiny „Rodina s deťmi a mládež“

Rodiny s deťmi a mládež sú cieľová skupina, u ktorej často dochádza k sociálnemu vylúčeniu, hlavne u sociálne slabších rodín a to aj z dôvodu zanedbávania povinnosti rodičov k malým deťom.

Pre túto cieľovú skupinu by mali byť vytvorené podmienky na využívanie voľno-časových aktivít, aby nedochádzalo k sociálnemu vylúčeniu a v prípade mládeže aj ku kriminalite.

Ide o podporu fungovania existujúcich, ale aj nových sociálnych zariadení a služieb v obci pre deti, mládež, rodiny s deťmi vo všeobecnosti, ale aj nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii. Prioritou pre rodiny s malými deťmi a mládež je zabezpečiť zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a rodín s deťmi, podpora sebarealizácie, kreativity a individuálnych zručností, organizovanie preventívnych kultúrno-spoločenských a športových

aktivít pre deti a mládež, ako aj realizácia zážitkových preventívnych programov, besied, prednášok a poradenstva v oblasti zvyšovania bezpečnosti detí, prevencie pred negatívnymi javmi (užívanie drog, drobná kriminalita a pod.). Podpora poradenských služieb terapeutov a poradcov pre ohrozené rodiny s deťmi, pomoc rodinám a mladým ľuďom v orientácii v zložitých životných situáciách, pomoc pri presadzovaní ich práv a záujmov, podpora pri riešení ich problémov. Rozšírenie poradenských služieb (napr. linka dôvery internetové poradenstvo) napomáhajú riešiť zložité životné situácie v rodinách.

10. Strategická časť

10.1 Strategický cieľ

„Zabezpečiť pre obyvateľov obce Veľká Ves lepší prístup k existujúcim sociálnym službám, podporovať integráciu seniorov, nezamestnaných a ostatných sociálne odkázaných občanov do spoločnosti, pre mladé rodiny s deťmi vytvoriť podmienky na zmysluplné, aktívne trávenie voľného času a tým odstraňovať nežiadúce sociálno – patologické javy.“

10.2 Priority a opatrenia v oblasti sociálnych služieb

Priority a opatrenia komunitného plánu vychádzajú z výstupov analytickej časti komunitného plánu a SWOT analýzy a ponúkajú obraz o budúcom stave sociálnych služieb v obci. Nástrojmi napĺňania želanej vízie sú jednotlivé opatrenia zadané pre každú prioritu.

Pri realizácii strategických cieľov je dôležité a potrebné koordinovať opatrenia a aktivity, na ktorých sa budú podieľať zástupcovia obce, poskytovatelia sociálnych služieb, ako aj samotní príjemcovia týchto služieb s cieľom zabezpečenia vyváženého a trvalo udržateľného sociálneho rozvoja obce. Nemenej dôležité je mobilizovať a pri realizácii využívať všetky dostupné zdroje (národné, regionálne, súkromné, ako aj štrukturálne fondy EÚ).

Priorita č. 1

„Zlepšenie informovanosti a dostupnosti sociálnych služieb v obci a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu členov cieľovej skupiny.“

Opatrenie 1.1 *„Zlepšenie informovanosti cieľovej skupiny o sociálnych službách prostredníctvom vhodných komunikačných nástrojov pre cieľovú skupinu“*

Očakávaný dopad:

- zvýšenie informovanosti obyvateľov o možnosti riešenia problémov v oblasti sociálnych služieb
- rýchlejšie a efektívnejšie riešenie krízových situácií

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- analýza a zmapovanie informačných potrieb cieľových skupín
- zmapovanie poskytovaných služieb v obci a okolí
- spracovanie vhodnej formy komunikácie informácií o sociálnych službách podľa potrieb cieľových skupín
- analýza súčasného stavu informačných, poradenských služieb pre cieľové skupiny
- pravidelné/náhodné/priebežné informovanie o sociálnej problematike obce - verejno komunikačné prostriedky časopis, obecný web, reporting o stave sociálnych služieb, demografie, trhu práce

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

Opatrenie 1.2 „Obnovenie fungovania Klubu dôchodcov“

Očakávaný dopad:

- aktívne trávenie voľného času dôchodcov
- skvalitňovanie kultúrno – spoločenského života seniorov
- turistické vychádzky, zájazdy a exkurzie
- relaxačné cvičenia a športové hry seniorov
- stretnutia jubilantov
- sociálna a zdravotná starostlivosť o seniorov
- zvýšenie miery dobrovoľníctva v obci

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- mobilizácia aktívnych seniorov k obnoveniu Klubu dôchodcov
- zabezpečenie pracovnej skupiny pozostávajúcej zo zástupcov obce a seniorov
- zaktívnenie nefungujúceho Klubu dôchodcov
- súčinnosť obce so seniormi
- realizácia aktivít v spolupráci s relevantnými zainteresovanými stranami
- poskytnutie obecných priestorov na stretávanie dôchodcov

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

Opatrenie 1.3 *„Informovanie a vzdelávanie seniorov v oblasti prevencie kriminality“*

Očakávaný dopad:

- zvýšenie informovanosti obyvateľov v oblasti prevencie kriminality
- zvýšenie bezpečnosti cieľovej skupiny
- zníženie kriminality v obci, ktorej obeťami sú príslušníci cieľovej skupiny

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- zabezpečenie vzdelávacích aktivít pre cieľovú skupinu
- zabezpečenie prednášajúcich
- poskytovanie prednášok
- rozhodnutie obecného zastupiteľstva o podmienkach poskytovania informácií
- medializácia poskytovanie informácií
- zabezpečenie papierových výstupov (letáky, brožúry) zo vzdelávacích aktivít

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves, ŠR SR

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

Priorita č. 2 *„Bezbariérovosť a dostupnosť služieb“*

Opatrenie 2.1 *„Vybudovanie bezbariérového prístupu na obecný úrad“*

Očakávaný dopad:

- zlepšenie prístupu ZŤP obyvateľov k službám obecného úradu
- uľahčenie samostatného a bezpečného pohybu v budove obecného úradu

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- analýza stavu bezbariérových vstupov do obecného úradu
- vybudovanie bezbariérového prístupu na obecný úrad

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves, dotácie štátu a VÚC

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

Priorita č. 3

„Aktívne a zdravé trávenie voľného času detí, mládeže a rodín s deťmi“

Opatrenie 3.1

„Rozvoj športovej, voľnočasovej a záujmovej infraštruktúry“

Očakávaný dopad:

- zmysluplné trávenie voľného času
- prevencia pred negatívnymi sociálno – patologickými javmi, ktoré na deti a mladých ľudí v mieste svojho bydliska vplývajú
- rozšírenie možností trávenia voľného času pre cieľovú skupinu

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- podpora komunitného dobrovoľníctva s cieľom zvyšovania občianskej angažovanosti a posilňovania pocitu príslušnosti občanov k obci
- analýza súčasného stavu športovej, voľnočasovej a záujmovej infraštruktúry v obci
- zistenie potrieb cieľovej skupiny v oblasti rozvoja infraštruktúry v obci
- realizácia aktivít rozvoja infraštruktúry v obci

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves, dotácie štátu a VÚC

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

Opatrenie 3.2 „Podpora aktivít mládeže v obci“

Očakávaný dopad:

- zabezpečenie priestoru pre mládež na seberealizáciu
- zvyšovanie súdržnosti mládeže v obci
- aktívne trávenie voľného času
- vzájomné spoznávanie a posilnenie väzieb medzi mládežou
- zníženie výskytu sociálno-patologických javov a kriminality

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- zistenie potrieb mládeže na rozvoj aktivít pre ňu
- vytvorenie platformy na stretávanie sa mládeže (združenie, klub alebo pod.)
- zabezpečenie priestorov pre aktivity mládeže

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

Opatrenie 3.3 „Podpora aktivít pre rodiny s deťmi“

Očakávaný dopad:

- rozšírenie možností stretávania sa a trávenia voľného času pre rodiny
- zlepšenie spoločenského života rodín v obci

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- zistenie potrieb rodín (predovšetkým matiek s deťmi, osamelých rodičov) v oblasti rozvoja aktivít a infraštruktúry pre nich
- realizácia aktivít pre rodiny

Časový harmonogram plnenia opatrenia:

2020 – 2024

Zodpovedný organizátor opatrenia:

Obec Veľká Ves

Zdroje financovania:

rozpočet obce Veľká Ves

Efektivita:

spokojnosť užívateľov

11. Časový rámec a monitoring realizácie KPSS

Jednotlivé opatrenia komunitného plánu sa budú plniť priebežne počas obdobia 2020 - 2024 podľa dostupných finančných, materiálnych a personálnych zdrojov obce.

K realizácií KPSS patrí aj vypracovanie kontroly monitorovania a aktualizácie KP. Preto po ukončení procesu komunitného plánovania a následne schválení KP zastupiteľstvom, bude vytvorená monitorovacia skupina, ktorá bude v stanovených časových intervaloch pravidelne kontrolovať stav realizácie jednotlivých aktivít v rámci konkrétnych opatrení. V rámci kontroly a monitoringu budú realizované a posúdené napĺňania konkrétnych aktivít a opatrení. Výstupy budú spracované v monitorovacej správe a budú predkladané obecnému zastupiteľstvu, ktoré ich posúdi, prípadne navrhne zmeny aktivít. Zmeny v KP budú podliehať schváleniu v obecnom zastupiteľstve. Výsledky pravidelného monitoringu KP budú zverejňované na informačných tabuliach obce prípadne na webovej stránke obce.

Komunitný plán sociálnych služieb je spracovaný na obdobie rokov 2019-2024. V KPSS je možné robiť úpravy, korekcie a doplnky v danom období. Úpravy a zmeny KPSS sú v kompetencií riadiacej a pracovnej skupiny ktoré sa dohodnú na forme a spôsobe úpravy zmeny KPSS. Navrhované zmeny vstúpia do platnosti po schválení zastupiteľstvom.

Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2019-2024 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa číslo uznesenia.....

ZÁVER

Úlohou komunitného plánu sociálnych služieb ako strategického plánovacieho dokumentu je pomôcť samospráve niesť zodpovednosť za poskytovanie sociálnych služieb pre občanov obce.

Sociálne služby sú činnosti poskytované ľuďom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii. Ich poslaním je podporovať tieto skupiny ľudí pri ich sociálnom začleňovaní a ochraňovať ich pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti.

Štát sa v tejto oblasti snaží vytvárať legislatívny rámec na presun kompetencií zo štátu na obec, avšak zabúda na presun finančných zdrojov, ktoré sú pre realizáciu sociálnych služieb nevyhnutné. Obce sú preto nútené využívať aj iné zdroje financovania. Spracovanie komunitného plánu je iba čiastkovým krokom, dôležitá je jeho realizácia a výsledok v podobe zlepšenie služieb pre užívateľov. Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

Zoznam bibliografických odkazov

- Ako pripraviť komunitný plán sociálnych služieb v obci – Ing. Mária Filipová (2018)
- https://www.e-vuc.sk/e-vuc/bbsk/socialna-pomoc/socialne-sluzby-v-banskobystrickom-samospravnom-kraji.html?page_id=101016
- www.vucbb.sk
- <http://www.velkaves.sk/>
- <http://datacube.statistics.sk/>
- https://www.npz.sk/sites/npz/Stranky/NpzArticles/2013_06/ADOS_%E2%80%93_agentu_ra_domacej_osetrovatelskej_starostlivosti.aspx?did=1&sdid=52&tuid=0&
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011 – 2017
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020 – MPSVR SR (2014)
- Program hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce Veľká Ves na roky 2015 – 2020
- Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec
- vlastné pozorovanie alebo prieskum
- výstupy zo stretnutí riadiaceho výboru, pracovných skupín a dotazníkového prieskumu
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov

Spracovateľ KPSS:

Občianske združenie PRODEM

Hrabovská 145
985 25 Hradište
Tel: 0905 925 858
e-mail: prodem@centrum.sk